

Կ-966-25.11.2024,15.01.2025-ԳԿ-011

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ

ՕՐԵՆՔԸ

ԿՐԹՈՒԹՅԱՆ ԲՆԱԳԱՎԱՌԻ ՏԵՍՉԱԿԱՆ ՎԵՐԱՀՍԿՈՂՈՒԹՅԱՆ ՄԱՍԻՆ

ԳԼՈՒԽ 1

ԸՆԴՀԱՆՈՒՐ ԴՐՈՒՅԹՆԵՐ

Հոդված 1. Օրենքի կարգավորման առարկան

1. Սույն օրենքը կարգավորում է Հայաստանի Հանրապետության հանրակրթության (նախադպրոցական, տարրական, հիմնական եւ միջնակարգ կրթության), արտադպրոցական, մասնագիտական կրթության (այսուհետեւ՝ կրթության բնագավառ) եւ բարձրագույն կրթության ոլորտներում սույն օրենքով սահմանված հարաբերությունների եւ գործընթացների իրականացման, ինչպես նաեւ տվյալ ոլորտները կարգավորող օրենսդրությամբ սահմանված պահանջների համապատասխանության նկատմամբ տեսչական վերահսկողություն կազմակերպելու եւ իրականացնելու հետ կապված այլ իրավահարաբերությունները:

Հոդված 2. Կրթության բնագավառի տեսչական վերահսկողության մասին օրենսդրությունը

1. Կրթության բնագավառի տեսչական վերահսկողության մասին օրենսդրությունը բաղկացած է Հայաստանի Հանրապետության Սահմանադրությունից, սույն օրենքից, «Տեսչական մարմինների մասին», «Հայաստանի Հանրապետությունում ստուգումների

կազմակերպման եւ անցկացման մասին» օրենքներից, կրթության ոլորտը կարգավորող այլ օրենքներից եւ նորմատիվ իրավական ակտերից, ինչպես նաեւ Հայաստանի Հանրապետության միջազգային պայմանագրերից:

Հոդված 3. Սույն օրենքում օգտագործվող հիմնական հասկացությունները

1. Սույն օրենքում օգտագործվում են հետեւյալ հիմնական հասկացությունները՝

1) տեսչական մարմին՝ կրթության բնագավառի տեսչական վերահսկողություն իրականացնող պետան մարմին.

2) լիազոր մարմին՝ կրթության բնագավառում պետական քաղաքականությունը մշակող եւ իրականացնող պետական կառավարման համակարգի մարմին.

3) կրթության բնագավառի տեսչական վերահսկողություն՝ կրթության բնագավառի օրենսդրության պահանջների կատարման նկատմամբ, սույն օրենքով սահմանված նպատակների եւ խնդիրների իրականացման, կրթության իրավունքի իրացումն ապահովելու նպատակով իրականացվող գործընթաց.

4) տեսչավորում՝ հանրակրթական, այդ թվում՝ նախադպրոցական կրթական ծրագրեր իրականացնող ուսումնական հաստատություններում անցկացվող համալիր գործառույթ, որն ուղղված է կրթության բնագավառում պետական քաղաքականության ապահովմանը, կրթության որակի գնահատմանը կամ կրթության կազմակերպման առկա խնդիրների բացահայտմանը, խորհրդատվության տրամադրմանը.

5) դիտարկում՝ սույն օրենքով սահմանված կարգով ՝ ստացված գրավոր տեղեկությունների, դիմումների կամ բողոքների պարզաբանման նպատակով տեսչական մարմնի կողմից իրականացվող վերահսկողական գործառույթ՝ ուղղված է սովորողների (սաների) կրթական իրավունքների պաշտպանությանը.

6) վերահսկվող սուբյեկտ՝ սույն օրենքով սահմանված կրթության բնագավառի ուսումնական հաստատություն կամ այդ բնագավառում կրթական ծրագրեր

իրականացնող կազմակերպություն, սույն օրենքով սահմանված դեպքերում նաեւ՝ բարձրագույն ուսումնական հաստատություն:

Հոդված 4. Կրթության բնագավառի տեսչական վերահսկողության նպատակներն ու խնդիրները

1. Կրթության բնագավառի տեսչական վերահսկողության նպատակներն են՝

1) Հայաստանի Հանրապետությունում կրթության որակի բարձրացմանն աջակցումը.

2) կրթության բնագավառի քաղաքականության սկզբունքների առավելագույն իրացման ապահովումը.

3) կրթության բնագավառում նորմատիվ իրավական ակտերի պահանջների կատարմանն աջակցումը.

4) կրթության բնագավառը կարգավորող օրենսդրությամբ սահմանված գործընթացների անհամապատասխանությունների եւ խախտումների կանխարգելմանը, խնդիրների բացահայտմանը, կարգավորումների բարելավմանն աջակցումը.

5) սովորողների կրթության իրավունքի, կրթության եւ վերջարդյունքների հասանելիության հավասար հնարավորությունների ապահովումը:

2. Կրթության բնագավառի տեսչական վերահսկողության խնդիրներն են՝

1) կրթության բնագավառը կարգավորող օրենսդրության պահանջների կատարմանն ուղղված կանխարգելիչ գործառույթների իրականացումը.

2) կրթության բնագավառի շահառուների կրթական իրավունքների պաշտպանությանը միտված կանխարգելիչ գործառույթների իրականացումը.

3) հանրակրթական, այդ թվում՝ նախադպրոցական ծրագրերի իրացման գործընթացների եւ սովորողների կողմից այդ ծրագրերի յուրացման հնարավորությունների ապահովմանն աջակցումը.

4) ձեռք բերված տվյալների վերլուծությունը եւ նպատակային կառավարումը,

5) կրթական գործընթացների եւ ծառայությունների արդյունավետության գնահատման ու հետադարձ կապի ապահովումը:

6) կրթության բնագավառում ռիսկերի գնահատումը եւ կառավարումը:

ԳԼՈՒԽ 2

ԿՐԹՈՒԹՅԱՆ ԲՆԱԳԱՎԱՌԻ ՏԵՍՉԱԿԱՆ ՎԵՐԱՀՍԿՈՂՈՒԹՅԱՆ ԻՐԱԿԱՆԱՑՈՒՄԸ

Հոդված 5. Տեսչական մարմնի լիազորությունները

1. Տեսչական մարմինն իր նպատակների եւ խնդիրների իրականացման համար Հայաստանի Հանրապետության օրենքներով սահմանված կարգով իրականացնում է վերահսկողություն՝

1) կրթության բնագավառում եւ բարձրագույն կրթության ոլորտում՝ կրթական ծրագրի համապատասխան մակարդակի իրականացման իրավունքի եւ յուրաքանչյուր որակավորման կամ կրթական ծրագրի աստիճանի լիցենզիայի համար սահմանված պայմանների պահպանման, ինչպես նաեւ ուսումնական հաստատությունների (բացառությամբ՝ արտադպրոցական կրթության)՝ լիցենզավորման ենթակա գործունեությունից բխող՝ օրենսդրությամբ նախատեսված հաշվետվությունների հավաստիության նկատմամբ.

2) հանրակրթության (այդ թվում՝ նախադպրոցական կրթության), նախադպրոցական ծառայությունների եւ արտադպրոցական կրթության նկատմամբ՝ հետեւյալ ուղղություններով.

ա) նախադպրոցական կրթական ծրագրերի համապատասխանությունը նախադպրոցական կրթության պետական կրթական չափորոշիչների պահանջներին, զարգացնող միջավայրի չափանիշները, ըստ տարիքային խմբերի եւ զարգացման ոլորտների՝ սաների կրթական եւ զարգացման վերջնարդյունքներին ու սաներից ակնկալվող կարողունակություններին ներկայացվող պահանջներ.

բ) հանրակրթական ուսումնական հաստատությունում իրականացվող կրթական ծրագրերի համապատասխանությունը տարրական, հիմնական եւ միջնակարգ հանրակրթական ընդհանուր, մասնագիտացված եւ հատուկ պետական ծրագրերի (հանրակրթական պետական ծրագիր) պահանջներին, ներառյալ՝ ուսումնական պլանի ընդհանրական կառուցվածքին եւ ուսումնական պլանի կազմման կանոններին, առարկայական չափորոշիչներին ու ծրագրերին, տարեկան ուսումնական ժամանակացույցներին, դասացուցակներին, երաշխավորված դասագրքերի ցանկին՝ անկախ հանրակրթական պետական ծրագիրն իրականացնող կազմակերպության կազմակերպական-իրավական ձեւից.

գ) հանրակրթական այլընտրանքային, այդ թվում՝ փորձարարական, հեղինակային եւ միջազգային հիմնական ծրագրերի՝ համապատասխանությունը հանրակրթական, այդ թվում՝ նախադպրոցական կրթական ծրագրերին, պետական չափորոշիչների պարտադիր պահանջներին, տվյալ ծրագրի հաստատման կարգին.

դ) լիազոր մարմնի կողմից օրենքով սահմանված ուղղություններով երաշխավորված արտադպրոցական ծրագրերի պահանջների ապահովում.

ե) հանրակրթության յուրաքանչյուր կրթական ծրագրի մակարդակում փոխադրական (այդ թվում՝ էքստեռն), ավարտական, պետական ավարտական քննությունների (ստուգման) անցկացում.

զ) պետական հանրակրթական ուսումնական հաստատության դասարանների կազմավորման համապատասխանություն սահմանված չափանիշներին (կարգին).

ե) նախադպրոցական հաստատությունների սաների ընդունելության, խմբերի կազմավորման, պարապմունքների կազմակերպման, նախադպրոցական ծրագրերին եւ ծառայություններին ներկայացվող պահանջների եւ տեւողության համապատասխանություն.

ը) հանրակրթական ուսումնական հաստատություն ընդգրկված եւ պարտադիր կրթությունից դուրս մնացած, ինչպես նաեւ պարտադիր կրթությունից դուրս մնալու ռիսկում գտնվող երեխաներին բացահայտելու եւ հանրակրթական ուսումնական հաստատություն ընդգրկելու գործողություններ, այդ թվում՝ սահմանված ժամկետից ուշ ընդգրկվող երեխաների կրթություն կազմակերպելու գործընթաց.

թ) ուսումնական հաստատության դպրոցական եւ անհատական բաղադրիչով սահմանված առարկաների ծրագրերի եւ խմբակների գործունեության՝ լիազոր մարմնի երաշխավորած պայմաններին համապատասխանություն.

ժ) հանրակրթական ուսումնական հաստատություններում սովորողների ուսումնառությունը դասարանային (խմբային), անհատական, տնային ուսուցման կամ հեռավար (դիստանցիոն) կրթության միջոցով ապահովելու, ինչպես նաեւ՝ մանկավարժահոգեբանական աջակցության ծառայությունները ապահովելու գործընթացներ.

ժա) հանրակրթական, այդ թվում՝ նախադպրոցական կրթական ծրագրերից բխող ուսումնական նյութերի, դասագրքերի, ուսումնառության նյութերի, ուսումնամեթոդական, ուսումնաօժանդակ ձեռնարկների, ուսումնադիտողական նյութի առկայություն.

ժբ) նախադպրոցական ուսումնական հաստատությունների նյութատեխնիկական հագեցվածության պետական նորմատիվների, ներառական եւ երեխայակենտրոն միջավայրի չափանիշների համապատասխանություն՝ երեխաների տարիքային եւ զարգացման առանձնահատկություններից բխող նորմատիվներին,

ժգ) պետական հանրակրթական, եւ համայնքային նախադպրոցական ուսումնական հաստատությունների տնօրենների օրենքով եւ ուսումնական հաստատությունների օրինակելի կանոնադրությամբ վերապահված պարտականությունների կատարման իրավաչափություն,

ժդ) հանրակրթական, նախադպրոցական ուսումնական հաստատությունների մանկավարժական աշխատողների թափուր տեղի համալրման (մրցույթի անցկացման, ընտրության կամ նշանակման) գործընթացներ,

ժե) հանրակրթական, նախադպրոցական ուսումնական հաստատությունների մանկավարժական եւ վարչական աշխատողների պաշտոնների՝ սահմանված անվանացանկին, զբաղեցրած պաշտոնի նկարագրերին, իսկ պետական եւ համայնքային նախադպրոցական հաստատությունների դեպքում՝ նաեւ օրինակելի հաստիքացուցակին համապատասխանություն.

ժզ) արտադպրոցական ծրագրեր իրականացնող կազմակերպությունների եւ կենտրոնների մանկավարժական աշխատողների՝ պաշտոնների անվանացանկին, դրանց նկարագրերին համապատասխանություն.

ժե) հանրակրթական, նախադպրոցական ուսումնական հաստատություններում կրթական գործընթացի կազմակերպման համար գործածվող փաստաթղթերի համապատասխանություն սահմանված անվանացանկին եւ ձեւերին, ինչպես նաեւ փաստաթղթաշրջանառության ընթացքում դրանց վարման կանոնների ապահովում,

ժը) օրենսդրությամբ սահմանված այլ ուղղություններ:

3) Մասնագիտական կրթության նկատմամբ՝ հետեւյալ ուղղություններով.

ա) մասնագիտական ուսումնական հաստատությունում իրականացվող լիցենզավորված որակավորման մոդուլային ծրագրի համապատասխանությունը մասնագիտական կրթության յուրաքանչյուր որակավորման բնութագրիչին, աշխատանքի վրա հիմնված ուսումնառության կազմակերպման պահանջներին, որակավորումը (ուղղվածությունը) ապահովող փաստաթղթերի եւ ուսումնամեթոդական փաթեթին.

բ) հիմնական կրթության հիմքով մասնագիտական կրթական ծրագիր իրականացնելու դեպքում՝ միջնակարգ կրթության երրորդ մակարդակի պետական բաղադրիչով սահմանված առարկաների նվազագույն ցանկի ու ծավալի ապահովման պայմաններ.

գ) յուրաքանչյուր ուսումնական տարի լրիվ կամ մասնակի կրթաթոշակի ձեռով պետական կամ հանրային մասնագիտական ուսումնական հաստատություն ընդունված սովորողների թվի՝ հատկացված տեղերին (այդ թվում՝ նպատակային ուսուցման) համապատասխանություն,

ե) պետության կողմից լրիվ կամ մասնակի կրթաթոշակ տրամադրելու համապատասխանությունը սահմանված չափանիշներին եւ պայմաններին (դեպքը, հիմքը եւ չափը),

զ) մասնագիտական ուսումնական հաստատություն ընդունելության, ուսանողի՝ մեկից ավելի մասնագիտական կրթություն ստանալու, մեկ հաստատությունից այլ հաստատություն կամ մեկ որակավորման ծրագրից այլ ծրագիր տեղափոխվելու, ինչպես նաեւ ուսանողների ուսումնառությունը ընդհատման, ազատման կամ հեռացման միջոցով դադարեցնելու, կամ ուսումնառությունը դադարեցրած անձի ուսանողական իրավունքը վերականգնելու ընթացակարգեր.

է) պետական ամփոփիչ ստուգում անցկացնելու, վերահանձնելու, ինչպես նաեւ սահմանված ժամկետից շուտ կամ ուշ որակավորում շնորհելու ընթացակարգերի հիմքեր.

թ) մասնագիտական ուսումնական հաստատությունների մանկավարժական աշխատողի թափուր տեղի համար մրցույթի կարգի պահպանում, մրցույթ չհայտարարելու դեպքեր.

ժ) պետական մասնագիտական ուսումնական հաստատության տնօրենի մրցութային ընտրության եւ նշանակման գործընթաց.

ժա) պետական մասնագիտական ուսումնական հաստատության խորհրդի անդամին առաջադրելու, փոխարինելու, լիազորությունները դադարելու կամ դադարեցնելու հիմքեր:

2. Կրթության բնագավառի տեսչական վերահսկողության միջոցառումներից ստացված կամ ձեռք բերված տվյալների հիման վրա տեսչական մարմինը՝

1) իրականացնում է լիցենզավորման ենթակա գործունեությունից բխող տարեկան հաշվետվությունների ուսումնասիրություն եւ վերլուծություն.

2) իրականացնում է բացատրական աշխատանքներ կրթության բնագավառը կարգավորող օրենսդրության կիրառման վերաբերյալ, ուսումնական հաստատություններին իրազեկում է իրենց իրավունքների եւ պարտականությունների մասին, իրականացնում է խորհրդատվություն կանխարգելիչ աջակցություն:

3) կազմում է հաշվետվություններ, միջնորդագրեր, հանձնարարականներ, կարգադրագրեր, որոշումներ, ակտեր, եզրակացություններ, տեղեկանքներ, արձանագրություններ, վերլուծություններ եւ օրենքով նախատեսված այլ փաստաթղթեր:

Հոդված 6. Կրթության բնագավառի տեսչական վերահսկողության ձեւերը

1. Կրթության բնագավառի տեսչական վերահսկողությունն իրականացվում է ստուգման, տեսչավորման, դիտարկման եւ օրենքով սահմանված այլ ձեւերի միջոցով:

2. Սույն հոդվածի 1-ին մասով սահմանված վերահսկողության ձեւերի հետ կապված վարույթի նկատմամբ կիրառվում են «Վարչարարության հիմունքների եւ վարչական վարույթի մասին» օրենքի դրույթները՝ սույն օրենքով սահմանված առանձնահատկությունների հաշվառմամբ:

3. Վերահսկողության շրջանակում անհրաժեշտ, տեսչական մարմնին հասանելի տեղեկատվական համակարգերում առկա թվայնացված տվյալները ձեռք են բերվում բացառապես այդ համակարգերի միջոցով՝ առանց վերահսկվող սուբյեկտին այցելելու կամ վերջինից պահանջելու:

Հոդված 7. Ստուգման իրականացումը

1. Ստուգումներն իրականացվում են «Հայաստանի Հանրապետությունում ստուգումների կազմակերպման եւ անցկացման մասին» օրենքով սահմանված կարգով՝ սույն օրենքով նախատեսված առանձնահատկությունների հաշվառմամբ:

2. Ստուգման ընթացքում ստուգաթերթերի հարցերին պատասխանելու համար գործածվում են կրթության կառավարման տեղեկատվական համակարգում առկա թվայնացված տվյալները:

3. Ստուգման ընթացքում ստուգաթերթի համապատասխան հարցերը պարզաբանելիս տեսչական մարմնի ծառայողը օգտագործում է սյունակաշարեր, որոնցով գնահատվում է նորմատիվ իրավական ակտով սահմանված պահանջի կատարման աստիճանը: Սյունակաշարերը հաստատում է տեսչական մարմնի ղեկավարը:

4. Վերահսկվող սուբյեկտների գործունեության անհատական ռիսկի բաղադրիչը հաշվարկելիս հիմք են ընդունվում նաեւ սույն օրենքով սահմանված տեսչավորման արդյունքները:

Հոդված 8. Տեսչավորման իրականացումը

1. Տեսչավորումն իրականացվում է տեսչական մարմնի գործունեության տարեկան ծրագրի մաս կազմող տեսչավորման տարեկան ծրագրին (այսուհետեւ՝ Ծրագիր) համապատասխան:

2. Ծրագիրը կազմվում է հիմք ընդունելով տեսչական մարմնի գործունեության տարեկան ծրագրում նախատեսված առաջնահերթությունները եւ կրթության բնագավառում առկա ռիսկերը:

3. Ծրագիրը ներառում է տեսչավորման ենթակա հանրակրթական կամ նախադպրոցական ուսումնական հաստատության լրիվ անվանումը, գտնվելու վայրը, (հասցեն), վերջին տեսչավորման ավարտի ամսաթիվը, մասնագիտական կրթության որոշակի մակարդակում տվյալ որակավորումը հիմնական կրթության հիմքով կազմակերպելու դեպքում՝ տվյալ որակավորման անվանումը:

4. Ծրագրում փոփոխությունները կատարվում են տեսչական մարմնի կառավարման խորհրդի համաձայնությամբ:

5. Ծրագիրը եւ դրանում կատարված փոփոխությունները տեղադրվում են տեսչական մարմնի պաշտոնական կայքում հաստատումից հետո՝ երեք աշխատանքային օրվա ընթացքում:

6. Տեսչավորումն իրականացվում է տեսչական մարմնի ղեկավարի հրամանի հիման վրա, որտեղ նշվում են տեսչական մարմնի անվանումը, ուսումնական հաստատության լրիվ անվանումը, տեսչավորում իրականացնող պաշտոնատար անձի (անձանց) պաշտոնը, անունը, ազգանունը, տեսչավորմանը ներգրավված մասնագետների անունը, ազգանունը, տեսչավորման ձեւաթղթով նախատեսված այն հարցերի շրջանակը, որոնք անհրաժեշտ է պարզաբանել տվյալ տեսչավորման ընթացքում, տեսչավորման ժամկետը, տեսչավորմամբ ընդգրկվող ժամանակահատվածը եւ իրավական հիմքերը:

7. Տեսչավորում իրականացնելու մասին հրամանը, նախքան տեսչավորումը սկսելը, ներկայացվում է ուսումնական հաստատության ղեկավարին կամ նրան փոխարինող պաշտոնատար անձի ստորագրմանը: Տեսչավորման ենթակա ուսումնական հաստատության ղեկավարի կամ նրան փոխարինող անձի՝ տեսչավորման վայրում չգտնվելու կամ տեսչավորում իրականացնելու վերաբերյալ հրամանը ստորագրությամբ ստանալու փաստը չհավաստելու դեպքում տեսչավորումն իրականացնող պաշտոնատար անձն այդ մասին նշում է կատարում տեսչավորում իրականացնելու մասին հրամանում եւ ստորագրում:

8. Տեսչավորման ընթացքում կիրառվում են ուսումնական հաստատության կրթական գործընթացի գնահատման ձեւաթղթեր, որոնք հաստատվում են տեսչական մարմնի ղեկավարի հրամանով :

9. Ձեւաթղթերը պարունակում են ուսումնական հաստատության տեսչավորման ենթական կրթական գործընթացի գնահատման համար անհրաժեշտ հարցեր:

10. Տեսչավորման գործընթացում կարող են ներգրավվել նաեւ մասնագետներ: Մասնագետների վճարումը կատարվում է օրենսդրությամբ սահմանված կարգով՝ տեսչական մարմնի տարեկան բյուջեի միջոցներից՝ առնվազն օրենքով սահմանված

նվազագույն աշխատավարձի չափով: Մասնագետներին ներկայացվող պահանջները եւ ներգրավման կարգը սահմանվում է Կառավարության որոշմամբ:

11. Տեսչավորման ընթացքում կարող են իրականացվել հետեւյալ գործողությունները՝

1) գրավոր առաջադրանքների, թեստերի կամ այլ միջոցներով սովորողների գիտելիքների գնահատում.

2) ուսումնական պարապմունքների (դասերի) լսումներ.

3) ուսումնական հաստատությունում բարոյահոգեբանական մթնոլորտի վերլուծության կամ կրթական գործընթացի կազմակերպման առանձին խնդիրների պարզաբանման նպատակով տեսչավորման ընթացքում սովորողների, նրանց ծնողների (օրինական ներկայացուցիչների), պետական կառավարման եւ տեղական ինքնակառավարման մարմինների, ուսումնական հաստատության աշխատողների հետ հանդիպումների կամ վերջիններիս շրջանում հարցումների իրականացում.

4) սույն մասի 1-3-րդ կետերով կատարված գործողությունների արդյունքների հիման վրա ուսուցչի (դաստիարակի)՝ (տվյալ առարկայի դասավանդման բնութագրի կազմում՝ ըստ ձեւաթղթերի:

12. Ուսումնական հաստատությունում տեսչավորման առավելագույն ժամկետը տասնհինգ աշխատանքային օր է: Տեսչավորումը սկսված է համարվում սույն հոդվածի 7-րդ մասով նախատեսված գործողությունները կատարելու պահից:

13. Տեսչավորումն իրականացնող պաշտոնատար անձի գրավոր հիմնավորմամբ տեսչավորում իրականացնելու մասին հրաման տված պաշտոնատար անձի որոշմամբ սույն հոդվածի 12-րդ մասով սահմանված ժամկետը կարող է երկարաձգվել մինչեւ տասն աշխատանքային օրով:

14. Տեսչավորման ընթացքը կասեցվում է, եթե՝

1) տեսչավորման իրականացումն անհնար է առանց այնպիսի տեղեկության ճշտման կամ ձեռքբերման, որն անհրաժեշտ է տեսչավորման հետագա ընթացքի համար.

2) գործում է անհաղթահարելի ուժ կամ առկա է տեսչավորման իրականացումն անհնար դարձնող այլ հանգամանք, որը ժամանակավորապես խոչընդոտում է տեսչավորման ընթացքին.

3) առկա են օրենքով նախատեսված այլ հիմքեր:

15. Տեսչավորման ընթացքը կասեցվում է տեսչավորումն իրականացնող պաշտոնատար անձի հիմնավորված զեկուցագրի հիման վրա, տեսչավորում իրականացնելու մասին հրաման տված պաշտոնատար անձի որոշմամբ, մինչեւ այն կասեցնելու հիմք հանդիսացած հանգամանքների վերանալը: Դրանք վերանալուց հետո տեսչավորում իրականացնելու մասին հրաման տված պաշտոնատար անձի որոշմամբ տեսչավորումը վերսկսվում է:

16. Տեսչավորման ավարտից հետո հինգ աշխատանքային օրվա ընթացքում կազմվում է եզրակացություն, որը ստորագրում են տեսչավորումն իրականացրած տեսչական մարմնի ծառայողը եւ տեսչավորմանը մասնակցած մասնագետը: Եզրակացությունը ստորագրելուց հրաժարվելու դեպքում մասնագետը ներկայացնում է հատուկ կարծիք: Հատուկ կարծիքի առկայության դեպքում այդ մասին մասնագետը ստորագրությամբ նշում է կատարում տեսչավորման եզրակացության մեջ, եւ հատուկ կարծիքը նրա ստորագրությամբ կցվում է եզրակացությանը՝ որպես եզրակացության անբաժանելի մաս:

17. Տեսչավորման եզրակացությունում նշվում են՝

- 1) կազմելու տարին, ամիսը, ամսաթիվը, վայրը եւ համարը.
- 2) տեսչական մարմնի անվանումը, տեսչավորման ժամկետը, տեսչավորմամբ ընդգրկվող ժամանակահատվածը.
- 3) տեսչավորում իրականացնելու մասին հրամանի վավերապայմանները.
- 4) տեսչավորումն իրականացնող պաշտոնատար անձի (անձանց) պաշտոնը, անունը, ազգանունը.

5) տեսչավորմանը մասնագետների մասնակցության դեպքում՝ նրանց անունը, ազգանունը (հատուկ կարծիքը՝ առկայության դեպքում)։

6) ուսումնական հաստատության անվանումը, համապատասխան կրթական ծրագրի մակարդակը, այդ թվում՝ մասնագիտական կրթությամակարդակի որակավորումը հիմնական կրթության հիմքով իրականացվելու դեպքում՝ նաեւ որակավորումը։

7) ուսումնական հաստատության ղեկավարի կամ նրան փոխարինող պաշտոնատար անձի անունը, ազգանունը։

8) տեսչավորման ձեւաթղթի անվանումը, հերթական համարը։

18. Տեսչավորման եզրակացությունը պարունակում է նաեւ ուսումնական հաստատության ուժեղ եւ զարգացման ենթակա կողմերի, հայտնաբերված խնդիրների եւ ռիսկային գործոնների, ուսումնական հաստատությանը ներկայացված առաջարկությունների, ուսումնական հաստատության կրթության որակի ընդհանուր եւ ըստ բաղադրիչների գնահատականների, ինչպես նաեւ ներգրավված մասնագետների իրականացրած գործառույթների ամփոփ նկարագրությունը եւ սույն հոդվածի 11-րդ մասով նախատեսված գործողությունների վերաբերյալ տեղեկություններ։

19. Տեսչավորման եզրակացությունը կարող է պարունակել նաեւ այլ տեղեկություններ, որոնք տեսչական մարմնի գնահատմամբ կարող են նշանակություն ունենալ ուսումնական հաստատությունում կրթության որակի բարձրացման համար։ Տեսչավորման եզրակացությանը կցվում են տեսչավորման ընթացքում կիրառված ձեւաթղթերը։

20. Տեսչավորման եզրակացությունը ստորագրվելուց հետո երեք աշխատանքային օրվա ընթացքում պատշաճ ձեւով (առձեռն, պաշտոնական կամ տեսչավորված ուսումնական հաստատության ղեկավարի կամ նրան փոխարինող պաշտոնատար անձի հայտնած էլեկտրոնային փոստի հասցեով կամ փոստային առաքմամբ) ներկայացվում է տեսչավորված ուսումնական հաստատության ղեկավարին կամ նրան փոխարինող պաշտոնատար անձին։ Ուսումնական հաստատության ղեկավարը կամ նրան փոխարինող

պաշտոնատար անձը եզրակացությունը ստանալուց հետո հինգ աշխատանքային օրվա ընթացքում եզրակացության վերաբերյալ կարող է ներկայացնել առարկություններ կամ դիտողություններ, որոնք կցվում են եզրակացությանը եւ կազմում դրա անբաժանելի մասը:

21. Տեսչավորման եզրակացությունը ստորագրվելուց հետո՝ յոթ աշխատանքային օրվա ընթացքում տրամադրվում է նաեւ լիազոր մարմինն եւ հրապարակվում է տեսչական մարմնի պաշտոնական կայքում:

22. Մինչեւ յուրաքանչյուր տարվա հունվարի 25-ը տեսչական մարմնի պաշտոնական կայքում տեղադրվում, ինչպես նաեւ լիազոր մարմինն եւ Վարչապետի աշխատակազմի տեսչական մարմինների աշխատանքների համակարգման գրասենյակին (այսուհետեւ՝ Գրասենյակ) է տրամադրվում տեսչական մարմնի կողմից նախորդ տարվա ընթացքում իրականացված տեսչավորումների վերաբերյալ հաշվետվությունը, որի ձեւը հաստատում է Գրասենյակի ղեկավարը:

Հոդված 9. Կրթության բնագավառում դիտարկման իրականացումը

1. Դիտարկումն իրականացվում է տեսչական մարմնի ղեկավարի հրամանի հիման վրա, որում նշվում են տեսչական մարմնի անվանումը, դիտարկում իրականացնող անձի (անձանց) պաշտոնը, անունը, ազգանունը, դիտարկման հիմքերը դիտարկման նպատակը, ժամկետը, ուսումնական հաստատության անվանումը, կրթական ծրագրի մակարդակը, հասցեն (գտնվելու վայրը): Դիտարկում իրականացնելու վերաբերյալ հրամանը տրվում է տեսչական մարմնի ծառայողի՝ տեսչական մարմնի ղեկավարին ներկայացրած հիմնավորված զեկուցագրի հիման վրա: Զեկուցագիր ներկայացվում է այն դեպքում, երբ տեսչական մարմնի՝ ստացված գրավոր տեղեկությունների, դիմումների կամ բողոքների վերլուծության արդյունքում սովորողների կրթական իրավունքների խախտման վտանգը բարձր է գնահատվում, կամ երբ նույն խնդրի վերաբերյալ ստացվել են երկու կամ ավելի գրավոր տեղեկություններ, դիմումներ կամ բողոքներ:

2. Դիտարկման ընթացքում պարզաբանվում են միայն այն հարցերը, որոնք հիմք են հանդիսացել դիտարկումն իրականացնելու համար:

3. Դիտարկումն իրականացվում է առանց նախնական ծանուցման: Դիտարկում իրականացնելու մասին հրամանը, նախքան դիտարկում սկսելը՝ ներկայացվում է ուսումնական հաստատության ղեկավարին կամ նրան փոխարինող պաշտոնատար անձին:

4. Դիտարկման ընթացքում կարող են կիրառվել ձեւաթղթեր: Դիտարկման ձեւաթղթերը հաստատվում են տեսչական մարմնի ղեկավարի հրամանով: Ձեւաթղթերը պարունակում են սովորողների կրթական իրավունքների ապահովման աստիճանը գնահատելու համար անհրաժեշտ հարցերը, որոնք պարզաբանվում են տվյալ դիտարկման ընթացքում:

5. Յուրաքանչյուր ուսումնական հաստատությունում մեկ դիտարկման ժամկետը կարող է սահմանվել ոչ ավելի, քան երեք անընդմեջ աշխատանքային օր:

6. Դիտարկման հրամանում նշված ժամկետն ավարտվելուց հետո՝ հինգ աշխատանքային օրվա ընթացքում, դիտարկում իրականացնող անձը կազմում է տեղեկանք, որում նշվում են դիտարկում իրականացնող մարմնի անվանումը, դիտարկում իրականացնող անձի պաշտոնը, անունը, ազգանունը, դիտարկվող ուսումնական հաստատության անունը (անվանումը), կրթական ծրագրի մակարդակը, հասցեն (գտնվելու վայրը), խախտումներ հայտնաբերելու դեպքում՝ նաեւ բացահայտված խախտումները, խախտումների նկարագրությունը, խախտման ժամկետը (եթե հնարավոր է որոշել) եւ հղումը նորմատիվ իրավական ակտի այն դրույթին (դրույթներին), որի (որոնց) պահանջները չեն կատարվել կամ խախտվել են: Տեղեկանքը երեք աշխատանքային օրվա ընթացքում պատշաճ ձեւով (առձեռն կամ փոստային առաքմամբ) ներկայացվում է դիտարկվող ուսումնական հաստատության ղեկավարին կամ նրան փոխարինող պաշտոնատար անձին: Դիտարկվող ուսումնական հաստատության ղեկավարը կամ նրան փոխարինող պաշտոնատար անձը երկու աշխատանքային օրվա ընթացքում իրավունք

ունի ներկայացնելու բացատրություններ եւ առարկություններ կազմված տեղեկանքի վերաբերյալ:

7. Դիտարկման արդյունքում տեսչական մարմնի ղեկավարը ուսումնական հաստատության ղեկավարին կամ նրան փոխարինող պաշտոնատար անձին կարող է ներկայացնել առաջարկություններ, տալ հանձնարարականներ կամ կարգադրագրեր՝ բացահայտված խախտումները վերացնելու, օրենդորությանը չհակասող այլ միջոցներ ձեռնարկելու վերաբերյալ սահմանելով ժամկետներ:

8. Դիտարկման արդյունքում սահմանված կարգով կազմված տեղեկանքը երկու աշխատանքային օրվա ընթացքում տրամադրվում է Գրասենյակին, ինչպես նաեւ շահագրգիռ պետական կառավարման մարմիններին, մարզպետին կամ տեղական ինքնակառավարման մարմիններին՝ համաձայն սույն օրենքի 11-րդ հոդվածի 1-ին մասի:

9. Դիտարկվող ուսումնական հաստատությունը տրված հանձնարարականի (կարգադրագրի) կատարման մասին պարտավոր է հանձնարարականի (կարգադրագրի) կատարման համար սահմանված ժամկետի ավարտից հետո՝ երկու աշխատանքային օրվա ընթացքում, գրավոր տեղեկացնել տեսչական մարմնին:

10. Տեսչական մարմինն իր պաշտոնական կայքում եռօրյա ժամկետում պարտադիր տեղադրում է իրականացված դիտարկումների արդյունքների մասին տեղեկատվություն, որը ներառում է դիտարկված ուսումնական հաստատության անվանումը, գտնվելու վայրը, , դիտարկման առարկան, հրապարակման ենթակա դիտարկման արդյունքները:

11. Դիտարկման արդյունքներն օգտագործվում են ուսումնական հաստատության ռիսկը գնահատելիս:

Հոդված 10. Լիցենզիայի գործողությունը դադարեցնելու վերաբերյալ միջնորդագրի ներկայացումը

1. Ուսումնական հաստատության կողմից «Լիցենզավորման մասին» օրենքով եւ կրթական ծրագրի համապատասխան մակարդակի իրականացման իրավունքի եւ որակավորման լիցենզիայի տրման համար սահմանված պայմանները խախտելու դեպքում տեսչական մարմնի ղեկավարը լիցենզիայի գործողությունը դադարեցնելու վերաբերյալ միջնորդագիր է ներկայացնում լիազոր մարմին՝ տեսչական մարմնի կողմից իրականացված վարույթի արդյունքում ընդունված վարչական ակտն անբողոքարկելի դառնալուց հետո՝ հինգ աշխատանքային օրվա ընթացքում:

3. Լիազոր մարմինը միջնորդագրի քննության արդյունքների վերաբերյալ համապատասխան վարչական ակտն ընդունելուց հետո՝ հինգ աշխատանքային օրվա ընթացքում տեղեկացնում է տեսչական մարմնին:

Հոդված 11. Տեսչական մարմնի փաստաթղթերի ծանուցման կարգը

1. Տեսչական մարմնի հաշվետվությունները, միջնորդագրերը, հանձնարարականները, ակտերը, եզրակացությունները, տեղեկանքները, արձանագրությունները եւ վերլուծությունները (այսուհետեւ՝ թղթակցություն) ուղարկվում են փոստային առաքմամբ կամ հանձնվում են առձեռն, իսկ սույն հոդվածով նախատեսված դեպքերում ուղարկվում են էլեկտրոնային փոստի հասցեով կամ հաղորդակցության այլ միջոցներով:

2. Թղթակցությունը փոստային առաքմամբ ուղարկվում է վարույթի մասնակիցներին՝ նրանց կողմից վարչական վարույթի ընթացքում հայտնած հասցեով, իսկ դրա բացակայության դեպքում՝ իրավաբանական անձի գրանցման կամ ֆիզիկական անձի հաշվառման հասցեով: Թղթակցությունն ուղարկվում է պատվիրված նամակով՝ հետադարձ ծանուցմամբ:

3. Թղթակցությունն առձեռն հանձնելու դեպքում դրանք հանձնվում են վարչական վարույթի մասնակիցներին կամ նրանց ներկայացուցիչներին՝ ծանուցվողի ստորագրությամբ:

4. Պետական եւ տեղական ինքնակառավարման մարմիններին, իրավաբանական անձանց եւ անհատ ձեռնարկատերերին թղթակցությունն ուղարկվում է էլեկտրոնային փաստաթղթաշրջանառության համակարգի միջոցով, իսկ դրա բացակայություն դեպքում՝ նրանց պաշտոնական էլեկտրոնային փոստի հասցեով, եթե նրանք այլ էլեկտրոնային փոստի հասցե չեն տրամադրել: Պետական կամ տեղական ինքնակառավարման մարմին, իրավաբանական անձ կամ անհատ ձեռնարկատեր չհանդիսացող հասցեատիրոջը թղթակցությունն ուղարկվում է էլեկտրոնային փոստի կամ հաղորդակցության այլ միջոցներով, եթե այդ մասին միջնորդել է հասցեատերը:

5. Սույն հոդվածի 4-րդ մասով նախատեսված դեպքերում էլեկտրոնային փոստով կամ հաղորդակցության այլ միջոցներով թղթակցությունն ուղարկվելու անհնարինության պարագայում դրանք ուղարկվում են փոստային առաքմամբ կամ հանձնվում են առձեռն՝ ծանուցվողի ստորագրությամբ:

6. Թղթակցությունը փոստային առաքմամբ ուղարկվելու դեպքում վարչական վարույթին կցվում է հասցեատիրոջն ուղարկվելու մասին ծանուցվողի կողմից ստացման վերաբերյալ ապացույցը:

7. Թղթակցությունն առձեռն հանձնելու դեպքում վարչական վարույթին կցվում է այն հանձնելու փաստը հաստատող փաստաթուղթ:

8. Թղթակցությունը պաշտոնական էլեկտրոնային փոստի հասցեով ուղարկվելու դեպքում վարչական վարույթի նյութերին կցվում է ծանուցումն ստանալու մասին էլեկտրոնային հավաստումը, իսկ հաղորդակցության այլ միջոցների կիրառման դեպքում վարչական վարույթի նյութերին կցվում են ծանուցումն ուղարկվելու (հաղորդվելու) փաստը հաստատող ապացույցները (արձանագրությունը, հեռախոսագիրը, ձայնագրությունը եւ այլն):

9. Թղթակցությունը էլեկտրոնային փոստի հասցեով ուղարկվելու դեպքում հասցեատերն ստանում է ծանուցման տեքստը կամ համապատասխան էլեկտրոնային հղումը, որի միջոցով ծանուցումը կարող է հասանելի դառնալ հասցեատիրոջը:

10. Տեսչական մարմնի կողմից իրականացվող վարչական վարույթի մասնակիցները պարտավոր են տեսչական մարմնին անհապաղ հայտնել վարչական վարույթի ընթացքում իրենց հասցեի, ներառյալ՝ էլեկտրոնային փոստի հասցեի կամ հաղորդակցության այլ միջոցի փոփոխության մասին: Նման հաղորդման բացակայության դեպքում թղթակցությունը ուղարկվում է այն հասցեով կամ հաղորդակցության միջոցով, որով վարչական վարույթի շրջանակում կատարվել է ծանուցումը, եւ հասցեատիրոջ վերջին հայտնի հասցեով ուղարկվելու ուժով համարվում է պատշաճ հանձնված:

11. Այն դեպքում, եթե հասցեատերը հրաժարվել է փոստային առաքմամբ ուղարկված թղթակցությունը ստանալուց կամ թղթակցության ստացումը հավաստող փաստաթուղթն ստորագրելուց, կամ նրա նշած հասցեով ուղարկված փոստային առաքանին վերադարձվել է, կամ պատվիրված նամակով՝ հետադարձ ծանուցումով ուղարկվելու դեպքում ուղարկվելու օրվանից հետո՝ երկշաբաթյա ժամկետում, տեսչական մարմինը չի ստացել հետադարձ ծանուցումը (ծանուցման մասին անդորրագիրը), կամ վարչական վարույթի մասնակցի հասցեն անհայտ է, ապա թղթակցությունը համարվում է հասցեատիրոջը պատշաճ հանձնված՝ տեսչական մարմնի կողմից <http://www.azdarar.am> հասցեում եւ իր պաշտոնական կայքում հասցեատիրոջը հասցեագրված թղթակցության առկայության եւ դրա բովանդակությանը ծանոթանալու հնարավորության վերաբերյալ հայտարարություններից վերջինը հրապարակվելու օրվան հաջորդող երրորդ օրը:

ԳԼՈՒԽ 3

ՏԵՍՉԱԿԱՆ ՄԱՐՄՆԻ ԾԱՌԱՅՈՂՆԵՐԻ ԵՎ ՎԵՐԱՀՍԿՎՈՂ ՍՈՒՔՅԵԿՏՆԵՐԻ
ՊԱՇՏՈՆԱՏԱՐ ԱՆՁԱՆՑ ԻՐԱՎՈՒՆՔՆԵՐՆ ՈՒ ՊԱՐՏԱԿԱՆՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԸ ԵՎ
ՊԱՏԱՍԽԱՆԱՏՎՈՒԹՅՈՒՆԸ ՍՈՒՅՆ ՕՐԵՆՔԸ ԽԱԽՏԵԼՈՒ ՀԱՄԱՐ

Հոդված 12. Տեսչական մարմնի ծառայողների իրավունքները

1. Տեսչական մարմնի ծառայողն իրավունք ունի՝

1) օրենքով նախատեսված դեպքերում եւ կարգով իրականացնել կրթության բնագավառի տեսչական վերահսկողություն, իսկ սույն օրենքով սահմանված դեպքում՝ բարձրագույն կրթության ոլորտի տեսչական վերահսկողություն.

2) ծառայողական պարտականությունների կատարման նպատակով անարգել մուտք գործել վերահսկվող սուբյեկտի համապատասխան շենք (տարածք, գրասենյակ, ստորաբաժանումներ եւ այլ շինություններ).

3) իր իրավասության շրջանակներում ստանալ վերահսկողության նպատակներին առնչվող փաստաթղթեր, բացատրություններ, տեղեկանքներ եւ այլ տեղեկություններ.

4) վերցնել փաստաթղթեր, կրկնօրինակներ, պատճեններ, քաղվածքներ, եւ այլ անհրաժեշտ նյութեր, որոնք անմիջականորեն առնչվում են վերահսկողության նպատակներին եւ չեն խոչընդոտում վերահսկվող սուբյեկտի բնականոն աշխատանքին: Փաստաթղթերի կրկնօրինակներ, պատճեններ, քաղվածքներ կամ տեղեկանքներ վերցնելու անհրաժեշտության դեպքում տեսչական մարմնի ծառայողը դրանց կրկնօրինակները եւ պատճենները ներկայացնում է վերահսկվող սուբյեկտի ղեկավարի կամ փոխարինող պաշտոնատար անձի՝ ստորագրությամբ հաստատմանը: Այլ նյութեր վերցնելու դեպքում այդ մասին կազմվում է արձանագրություն, որի մեկ օրինակը հանձնվում է վերահսկվող սուբյեկտի ներկայացուցչին: Այլ նյութեր վերցնելու դեպքում՝ դրանք վերադարձվում են վերահսկվող սուբյեկտին անհրաժեշտությունը վերանալուց հետո յոթ աշխատանքային օրվա ընթացքում.

5) օրենքով սահմանված դեպքերում հանձնարարականներ եւ կարգադրագրեր, տալու վերահսկվող սուբյեկտներին՝ վերահսկողության ընթացքում հայտնաբերված խախտումների եւ անհամապատասխանությունների վերացման վերաբերյալ, դրանց կատարման համար սահմանելով ժամկետներ.

6) վերահսկողության ընթացքում օրենսդրությամբ սահմանված կարգապահական խախտման հատկանիշներ հայտնաբերելու դեպքում այդ մասին տեղեկացնելու կարգապահական տույժ կիրառելու իրավասություն ունեցող անձին, որը հինգ

աշխատանքային օրվա ընթացքում ձեռնարկված միջոցառումների վերաբերյալ տեղեկացնում է տեսչական մարմին:

2. Տեսչական մարմնի ծառայողների համար նորմատիվ իրավական ակտերով կարող են սահմանվել նաեւ այլ իրավունքներ:

Հոդված 13. Տեսչական մարմնի ծառայողների պարտականությունները

1. Տեսչական մարմնի ծառայողն օրենքով սահմանված դեպքում եւ կարգով իր լիազորություններն իրականացնելիս պարտավոր է՝

1) գործել բացառապես օրենքով սահմանված իր լիազորությունների շրջանակում՝ պահպանելով բարեվարքության կանոնները,

2) ապահովել սովորողների (սաների) կրթական իրավունքների պահպանման նկատմամբ վերահսկողությունը.

3) ծառայողական պարտականությունները կատարելիս չխոչընդոտել վերահսկվող սուբյեկտի բնականոն գործունեությանը:

4) պահպանել անձնական տվյալների պաշտպանության մասին օրենսդրության պահանջները, այդ թվում՝ պահանջել այնպիսի անձնական տվյալներ, որոնք սահմանված են օրենքով եւ անհարժեշտ են երեխայի լավագույն շահի պաշտպանության համար:

4) պահպանել Հայաստանի Հանրապետության օրենսդրությամբ սահմանված պահանջները՝ օրենքով սահմանված գաղտնիք պարունակող փաստաթղթերի հետ աշխատելու ընթացքում, այդ թվում՝ ծառայությունը դադարեցնելուց հետո.

5) կրթության բնագավառի օրենսդրության եւ դրան համապատասխան ընդունված իրավական ակտերի դրույթների կիրառման վերաբերյալ իրականացնել բացատրական աշխատանքներ.

2. Տեսչական մարմնի ծառայողները պատասխանատվություն են կրում վերահսկվող սուբյեկտից վերահսկողության նպատակով ժամանակավորապես վերցրած փաստաթղթերի եւ այլ անհրաժեշտ նյութերի որակական եւ քանակական ամբողջականությունը պահպանելու եւ սահմանված ժամկետում դրանք վերադարձնելու համար:

Հոդված 14. Վերահսկվող սուբյեկտի պաշտոնատար անձանց իրավունքները

1. Վերահսկվող սուբյեկտի պաշտոնատար անձինք իրավունք ունեն՝

1) ծանոթանալ վերահսկողության իրականացման ընթացքում կազմված ակտերին, տեղեկանքներին, եզրակացություններին եւ այլ փաստաթղթերին.

2) ներկայացնել բացատրություններ, պարզաբանումներ, առարկություններ, օրենքով սահմանված կարգով բողոքարկել տեսչական մարմնի ծառայողների գործողությունները.

3) չկատարել տեսչական մարմնի ծառայողների իրավասություններից, ինչպես նաեւ վերահսկողության նպատակներից չբխող պահանջները.

4) վերահսկվող սուբյեկտի շահերի պաշտպանության նպատակով՝ վերահսկողության ցանկացած փուլում մասնակից դարձնել մասնագետների կամ լիազորված ներկայացուցիչների:

Հոդված 15. Վերահսկվող սուբյեկտի պաշտոնատար անձանց պարտականությունները

1. Վերահսկվող սուբյեկտի պաշտոնատար անձինք պարտավոր են՝

1) չխոչընդոտել վերահսկողության իրականացման ընթացքին, կատարել տեսչական մարմնի ծառայողի օրինական պահանջները.

2) տեսչական մարմնի ծառայողի պահանջով ներկայացնել փաստաթղթեր, տվյալներ, բանավոր եւ գրավոր բացատրություններ, տեղեկանքներ, տրամադրել դրանց պատճենները, կրկնօրինակները, տեղեկությունները եւ այլ անհրաժեշտ նյութեր.

4) անհրաժեշտ պայմաններ ստեղծել տեսչական մարմնի ծառայողների գործունեության համար.

5) սահմանված ժամկետում կատարել վերահսկողության արդյունքներով հայտնաբերված խախտումների եւ անհամապատասխանությունների վերացման վերաբերյալ տրված հանձնարարականները (կարգադրագրերը) եւ ցուցումները՝ այդ մասին դրանց կատարման համար սահմանված ժամկետում գրավոր տեղեկացնելով տեսչական մարմնին:

Հոդված 16. Պատասխանատվությունը սույն օրենքը խախտելու համար

1. Սույն օրենքի պահանջները խախտող անձինք պատասխանատվություն են կրում Հայաստանի Հանրապետության օրենքով սահմանված կարգով:

ԳԼՈՒԽ 4

ԵԶՐԱՓԱԿԻՉ ԵՎ ԱՆՑՈՒՄԱՅԻՆ ԴՐՈՒՅԹՆԵՐ

Հոդված 17. Եզրափակիչ եւ անցումային դրույթներ

1. Սույն օրենքն ուժի մեջ է մտնում պաշտոնական հրապարակման օրվան հաջորդող տասներորդ օրը:

2. Սույն օրենքն ուժի մեջ մտնելու պահից ուժը կորցրած ճանաչել «Կրթության պետական տեսչության մասին» 2005 թվականի նոյեմբերի 15-ի ՀՕ-233-Ն օրենքը:

3. Սույն օրենքի ընդունմամբ պայմանավորված՝ համապատասխան ենթաօրենսդրական նորմատիվ իրավական ակտերն ընդունվում են սույն օրենքն ընդունվելուց հետո՝ վեց ամսվա ընթացքում:

4. Սույն օրենքի 5-րդ հոդվածի 1-ին մասի՝

1) 1-ին կետով սահմանված կրթական ծրագրի համապատասխան մակարդակի իրականացման իրավունքի եւ յուրաքանչյուր որակավորման կամ կրթական ծրագրի աստիճանի լիցենզիայի համար սահմանված պայմանների պահպանման նկատմամբ վերահսկողության դրույթը ուժի մեջ է մտնում «Կրթության մասին» օրենքի 41-րդ հոդվածի դրույթն ուժի մեջ մտնելուց հետո: Մինչ այդ տեսչական մարմինը վերահսկողություն է իրականացնում կրթական ծրագրի համապատասխան մակարդակի իրականացման լիցենզիայի պահանջների հիման վրա:

2) 3-րդ կետի «ա», «բ», «գ», «դ» եւ «է» ենթակետերով սահմանված նոր կանոնակարգումներն ուժի մեջ են մտնում «Մասնագիտական կրթության եւ ուսուցման մասին» օրենքից բխող գործողությունների ժամանակացուցին համապատասխան՝ դրանք ընդունվելուց հետո, բայց ոչ ուշ քան 2026 թվականի հունվարի 1-ից: Մինչ այդ տեսչական մարմինը վերահսկողություն է իրականացնում, համապատասխանաբար՝

ա. սույն կետի «ա» եւ «բ» ենթակետերի մասով՝ մասնագիտական կրթության պետական չափորոշչի համապատասխանության նկատմամբ,

բ. սույն կետի «գ», «դ» ենթակետերի մասով՝ կրթաթոշակի, պետության կողմից լրիվ կամ մասնակի (զեղչ) փոխհատուցման եւ կրթաթոշակի տրամադրման պայմանների պահպանման նկատմամբ:

ՏԵՂԵԿԱՆՔ

«Կրթության բնագավառի տեսչական վերահսկողության մասին»
օրենքի նախագծի փոփոխվող և լրացվող հոդվածների վերաբերյալ

~~Առաջին երկրորդ~~ ընթերցում

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ

ՕՐԵՆՔԸ

ԿՐԹՈՒԹՅԱՆ ԲՆԱԳԱՎԱՌԻ ՏԵՍԶԱԿԱՆ ՎԵՐԱՀՍԿՈՂՈՒԹՅԱՆ ՄԱՍԻՆ

ԳԼՈՒԽ 1

ԸՆԴՀԱՆՈՒՐ ԴՐՈՒՅԹՆԵՐ

Հոդված 1. Օրենքի կարգավորման առարկան

1. Սույն օրենքը կարգավորում է Հայաստանի Հանրապետության հանրակրթության (նախադպրոցական, տարրական, հիմնական եւ միջնակարգ կրթության), արտադպրոցական, մասնագիտական կրթության (այսուհետև՝ կրթության բնագավառ), արտադպրոցական եւ բարձրագույն կրթության ոլորտներում սույն օրենքով սահմանված հարաբերությունների և գործընթացների իրականացման, ինչպես նաև տվյալ ոլորտները կարգավորող օրենսդրությամբ սահմանված պահանջների պահպանման համապատասխանության նկատմամբ տեսչական վերահսկողությամբ կազմակերպելու ման եւ իրականացնելու ման հիմքերը, առանձնահատկությունները, տեսչական վերահսկողության հետ կապված այլ իրավա հարաբերությունները:

Հոդված 2. Կրթության բնագավառի տեսչական վերահսկողության մասին օրենսդրությունը

1. Կրթության բնագավառի տեսչական վերահսկողության մասին օրենսդրությունը բաղկացած է Հայաստանի Հանրապետության Սահմանադրությունից, սույն օրենքից, «Տեսչական մարմինների մասին», «Հայաստանի Հանրապետությունում ստուգումների կազմակերպման եւ անցկացման մասին» օրենքներից, կրթության ոլորտը կարգավորող այլ օրենքներից եւ նորմատիվ իրավական ակտերից, ինչպես նաև Հայաստանի Հանրապետության միջազգային պայմանագրերից:

Հոդված 3. Սույն օրենքում օգտագործվող հիմնական հասկացությունները

1. Սույն օրենքում օգտագործվում են հետևյալ հիմնական հասկացությունները՝

~~1) կրթության բնագավառ՝ հանրակրթության (նախադպրոցական, տարրական, հիմնական, միջնակարգ կրթության), մասնագիտական եւ արտադպրոցական կրթության, իսկ սույն օրենքով նախատեսված դեպքերում նաեւ՝ բարձրագույն կրթության ոլորտներ:~~

21) տեսչական մարմին՝ կրթության բնագավառի տեսչական վերահսկողություն իրականացնող՝ Կրթության տեսչական մարմին պետան մարմին:

32) լիազոր մարմին՝ կրթության բնագավառում Կառավարության պետական քաղաքականությունը մշակող եւ իրականացնող պետական կառավարման համակարգի մարմին:

43) կրթության բնագավառի տեսչական վերահսկողություն՝ կրթության բնագավառի օրենսդրության պահանջների կատարման նկատմամբ, սույն օրենքով սահմանված նպատակների և խնդիրների իրականացման, կրթության իրավունքի իրացումն ապահովելու նպատակով իրականացվող գործընթաց: ապահովման, կրթության որակի բարձրացման, պետական կրթական չափորոշիչների պահանջների կատարման ու կրթական ծրագրերի յուրացման, կրթության իրավունքի, ինչպես նաեւ լիցենզիայի պարտադիր պահանջների եւ պայմանների կատարման ապահովման նպատակով իրականացվող գործընթաց (այդ թվում՝ թվային հարթակների, գործիքների, տեխնոլոգիաների կիրառմամբ):

54) տեսչավորում՝ կրթական գործընթացի գնահատման նպատակով հանրակրթական, այդ թվում՝ նախադպրոցական կրթական ծրագրեր իրականացնվող ուսումնական հաստատություններում անցկացվող համալիր գործառույթ, որն ուղղված է կրթության բնագավառում պետական քաղաքականության ապահովմանը, ~~առանձին ուսումնական հաստատությունում~~ կրթության որակի գնահատմանը կամ կրթության կազմակերպման առկա խնդիրների բացահայտմանը, խորհրդատվության տրամադրմանը:

65) դիտարկում՝ սույն օրենքով սահմանված կարգով ~~տեսչական մարմնի~~՝ ստացված գրավոր տեղեկությունների, դիմումների կամ բողոքների պարզաբանման նպատակով տեսչական մարմնի կողմից իրականացվող վերահսկողական գործառույթ՝ ուղղված է սովորողների (սաների) կրթական իրավունքների պաշտպանությանը:

76) վերահսկվող սուբյեկտ՝ սույն օրենքով սահմանված կրթության բնագավառի ուսումնական հաստատություն կամ այդ բնագավառում կրթական ծրագրեր իրականացնող կազմակերպություն, սույն օրենքով սահմանված դեպքերում նաև՝ բարձրագույն ուսումնական հաստատություն:

~~հանրակրթական, (նախադպրոցական տարրական, հիմնական, միջնակարգ), արհեստագործական, միջին մասնագիտական կրթական ծրագիր իրականացնող կամ~~

~~արտադարձական—ուսումնական—հաստատություն—(այսուհետ—նաեւ—ուսումնական հաստատություն), բարձրագույն—ուսումնական—հաստատություն,—ինչպես—նաեւ ուսումնական—հաստատությունների—արտաքին—գնահատում,—մանկավարժական աշխատողների—վերապատրաստում,—դասագրքերով—ապահովելու համար—անհրաժեշտ հայտերի—ձեւավորում,—դասագրքերի—բաշխում—կամ—շրջանառություն—իրականացնող կազմակերպություն:~~

Հոդված 4. Կրթության բնագավառի տեսչական վերահսկողության նպատակներն ու խնդիրները

1. Կրթության բնագավառի տեսչական վերահսկողության նպատակներն են՝

1) ~~2)~~ Հայաստանի Հանրապետությունում կրթության որակի բարձրացմանն աջակցումը:

~~2) 1)~~ կրթության բնագավառի պետական—քաղաքականության սկզբունքների առավելագույն իրացման ապահովումը:

~~3) կրթության բնագավառում առկա խնդիրների բացահայտումը եւ դրանց հնարավոր լուծումներին ուղղված առաջարկների ներկայացումը:~~

~~4) կրթական ծրագրերի յուրացմանն ապահովմանն աջակցումը:~~

~~5) 3) կրթության բնագավառում նորմատիվ իրավական ակտերի ք—կարգավորող օրենսդրության պահանջների պահպանմանն ապահովումը: կատարմանն աջակցումը:~~

~~4) կրթության բնագավառը կարգավորող օրենսդրությամբ սահմանված գործընթացների անհամապատասխանությունների և խախտումների կանխարգելմանը, խնդիրների բացահայտմանը, կարգավորումների բարելավմանն աջակցումը:~~

~~5) սովորողների կրթության իրավունքի, կրթության և վերջարդյունքների հասանելիության հավասար հնարավորությունների ապահովումը:~~

~~6) ուսումնական հաստատություններում սովորողների, ուսանողների, սաների եւ ունկնդիրների (ուսումնառող անձանց) համար հավասար հնարավորությունների ապահովմանն աջակցումը:~~

2. Կրթության բնագավառի տեսչական վերահսկողության խնդիրներն են՝

1) կրթության բնագավառը կարգավորող օրենսդրության պահանջների կատարմանն ուղղված ռուր եւ հանրային շահերի պաշտպանությունն ապահովելու նպատակով կանխարգելիչ գործառույթների իրականացումը.

2) կրթության բնագավառի շահառուների կրթական իրավունքների պաշտպանությանը միտված կանխարգելիչ գործառույթների իրականացումը.

3) հանրակրթական, այդ թվում՝ նախադպրոցական ծրագրերի իրացման գործընթացների և սովորողների կողմից այդ ծրագրերի յուրացման հնարավորությունների ապահովմանն աջակցումը.

5) ձեռք բերված տվյալների վերլուծությունը և նպատակային կառավարումը.

5) —կրթական գործընթացների և ծառայությունների արդյունավետության գնահատման ու հետադարձ կապի ապահովումը:

6) կրթության բնագավառում ռիսկերի գնահատումը եւ կառավարումը:

ԳԼՈՒԽ 2

ԿՐԹՈՒԹՅԱՆ ԲՆԱԳԱՎԱՌԻ ՏԵՍՉԱԿԱՆ ՎԵՐԱՀՍԿՈՂՈՒԹՅԱՆ ԻՐԱԿԱՆԱՑՈՒՄԸ

Հոդված 5. Տեսչական մարմնի լիազորությունները

1. Տեսչական մարմինն իր նպատակների եւ խնդիրների իրականացման համար Հայաստանի Հանրապետության օրենքներով սահմանված կարգով իրականացնում է հետևյալ լիազորությունները վերահսկողություն՝

3) կրթության բնագավառում և բարձրագույն կրթության ոլորտում՝ կրթական ծրագրի համապատասխան մակարդակի իրականացման իրավունքի և յուրաքանչյուր որակավորման կամ կրթական ծրագրի աստիճանի լիցենզիայի համար սահմանված պայմանների պահպանման, ինչպես նաև ուսումնական հաստատությունների (բացառությամբ՝ արտադպրոցական կրթության)՝ լիցենզավորման ենթակա գործունեությունից բխող՝ օրենսդրությամբ նախատեսված հաշվետվությունների հավաստիության նկատմամբ.

4) հանրակրթության (այդ թվում՝ նախադպրոցական կրթության), նախադպրոցական ծառայությունների և արտադպրոցական կրթության նկատմամբ՝ հետևյալ ուղղություններով.

ա) նախադպրոցական կրթական ծրագրերի համապատասխանությունը նախադպրոցական կրթության պետական կրթական չափորոշիչների պահանջներին.

զարգացնող միջավայրի չափանիշները, ըստ տարիքային խմբերի և զարգացման ոլորտների՝ սաների կրթական և զարգացման վերջնարդյունքներին ու սաներից ակնկալվող կարողունակություններին ներկայացվող պահանջներ.

բ) հանրակրթական ուսումնական հաստատությունում իրականացվող կրթական ծրագրերի համապատասխանությունը տարրական, հիմնական և միջնակարգ հանրակրթական ընդհանուր, մասնագիտացված և հատուկ պետական ծրագրերի (հանրակրթական պետական ծրագիր) պահանջներին, ներառյալ՝ ուսումնական պլանի ընդհանրական կառուցվածքին և ուսումնական պլանի կազմման կանոններին, առարկայական չափորոշիչներին ու ծրագրերին, տարեկան ուսումնական ժամանակացույցներին, դասացուցակներին, երաշխավորված դասագրքերի ցանկին՝ անկախ հանրակրթական պետական ծրագիրն իրականացնող կազմակերպության կազմակերպական-իրավական ձևից.

գ) հանրակրթական այլընտրանքային, այդ թվում՝ փորձարարական, հեղինակային և միջազգային հիմնական ծրագրերի՝ համապատասխանությունը հանրակրթական, այդ թվում՝ նախադպրոցական կրթական ծրագրերին, պետական չափորոշիչների պարտադիր պահանջներին, տվյալ ծրագրի հաստատման կարգին.

դ) լիազոր մարմնի կողմից օրենքով սահմանված ուղղություններով երաշխավորված արտադպրոցական ծրագրերի պահանջների ապահովում.

ե) հանրակրթության յուրաքանչյուր կրթական ծրագրի մակարդակում փոխադրական (այդ թվում՝ էքստեռն), ավարտական, պետական ավարտական քննությունների (ստուգման) անցկացում.

զ) պետական հանրակրթական ուսումնական հաստատության դասարանների կազմավորման համապատասխանություն սահմանված չափանիշներին (կարգին).

է) նախադպրոցական հաստատությունների սաների ընդունելության, խմբերի կազմավորման, պարապմունքների կազմակերպման, նախադպրոցական ծրագրերին և ծառայություններին ներկայացվող պահանջների և տևողության համապատասխանություն.

ը) հանրակրթական ուսումնական հաստատություն ընդգրկված և պարտադիր կրթությունից դուրս մնացած, ինչպես նաև պարտադիր կրթությունից դուրս մնալու ռիսկում գտնվող երեխաներին բացահայտելու և հանրակրթական ուսումնական հաստատություն ընդգրկելու գործողություններ, այդ թվում՝ սահմանված ժամկետից ուշ ընդգրկվող երեխաների կրթություն կազմակերպելու գործընթաց.

թ) ուսումնական հաստատության դպրոցական և անհատական բաղադրիչով սահմանված առարկաների ծրագրերի և խմբակների գործունեության՝ լիազոր մարմնի երաշխավորած պայմաններին համապատասխանություն.

ժ) հանրակրթական ուսումնական հաստատություններում սովորողների ուսումնառությունը դասարանային (խմբային), անհատական, տնային ուսուցման կամ

հեռավար (դիստանցիոն) կրթության միջոցով ապահովելու, ինչպես նաև՝ մանկավարժահոգեբանական աջակցության ծառայությունները ապահովելու գործընթացներ.

ժա) հանրակրթական, այդ թվում՝ նախադպրոցական կրթական ծրագրերից բխող ուսումնական նյութերի, դասագրքերի, ուսումնառության նյութերի, ուսումնամեթոդական, ուսումնաօժանդակ ձեռնարկների, ուսումնադիտողական նյութի առկայություն.

ժբ) նախադպրոցական ուսումնական հաստատությունների նյութատեխնիկական հագեցվածության պետական նորմատիվների, ներառական և երեխայակենտրոն միջավայրի չափանիշների համապատասխանություն՝ երեխաների տարիքային և զարգացման առանձնահատկություններից բխող նորմատիվներին.

ժգ) պետական հանրակրթական, և համայնքային նախադպրոցական ուսումնական հաստատությունների տնօրենների օրենքով և ուսումնական հաստատությունների օրինակելի կանոնադրությամբ վերապահված պարտականությունների կատարման իրավաչափություն.

ժդ) հանրակրթական, նախադպրոցական ուսումնական հաստատությունների մանկավարժական աշխատողների թափուր տեղի համալրման (մրցույթի անցկացման, ընտրության կամ նշանակման) գործընթացներ.

ժե) հանրակրթական, նախադպրոցական ուսումնական հաստատությունների մանկավարժական և վարչական աշխատողների պաշտոնների՝ սահմանված անվանացանկին, գրադեցրած պաշտոնի նկարագրերին, իսկ պետական և համայնքային նախադպրոցական հաստատությունների դեպքում՝ նաև օրինակելի հաստիքացուցակին համապատասխանություն.

ժզ) արտադպրոցական ծրագրեր իրականացնող կազմակերպությունների և կենտրոնների մանկավարժական աշխատողների՝ պաշտոնների անվանացանկին, դրանց նկարագրերին համապատասխանություն.

ժէ) հանրակրթական, նախադպրոցական ուսումնական հաստատություններում կրթական գործընթացի կազմակերպման համար գործաձվող փաստաթղթերի— համապատասխանություն սահմանված անվանացանկին և ձևերին, ինչպես նաև փաստաթղթաշրջանառության ընթացքում դրանց վարման կանոնների ապահովում.

ժը) օրենսդրությամբ սահմանված այլ ուղղություններ:

3) Մասնագիտական կրթության նկատմամբ՝ հետևյալ ուղղություններով.

ա) մասնագիտական ուսումնական հաստատությունում իրականացվող լիցենզավորված որակավորման մոդուլային ծրագրի համապատասխանությունը մասնագիտական կրթության յուրաքանչյուր որակավորման բնութագրիչին, աշխատանքի

վրա հիմնված ուսումնառության կազմակերպման պահանջներին, որակավորումը (ուղղվածությունը) ապահովող փաստաթղթերի և ուսումնամեթոդական փաթեթին.

բ) հիմնական կրթության հիմքով մասնագիտական կրթական ծրագիր իրականացնելու դեպքում՝ միջնակարգ կրթության երրորդ մակարդակի պետական բաղադրիչով սահմանված առարկաների նվազագույն ցանկի ու ծավալի ապահովման պայմաններ.

գ) յուրաքանչյուր ուսումնական տարի լրիվ կամ մասնակի կրթաթոշակի ձևով պետական կամ հանրային մասնագիտական ուսումնական հաստատություն ընդունված սովորողների թվի՝ հատկացված տեղերին (այդ թվում՝ նպատակային ուսուցման) համապատասխանություն.

ե) պետության կողմից լրիվ կամ մասնակի կրթաթոշակ տրամադրելու համապատասխանությունը սահմանված չափանիշներին և պայմաններին (դեպքը, հիմքը և չափը).

զ) մասնագիտական ուսումնական հաստատություն ընդունելության, ուսանողի՝ մեկից ավելի մասնագիտական կրթություն ստանալու, մեկ հաստատությունից այլ հաստատություն կամ մեկ որակավորման ծրագրից այլ ծրագիր տեղափոխվելու, ինչպես նաև ուսանողների ուսումնառությունը ընդհատման, ազատման կամ հեռացման միջոցով դադարեցնելու, կամ ուսումնառությունը դադարեցրած անձի ուսանողական իրավունքը վերականգնելու ընթացակարգեր.

է) պետական ամփոփիչ ստուգում անցկացնելու, վերահանձնելու, ինչպես նաև սահմանված ժամկետից շուտ կամ ուշ որակավորում շնորհելու ընթացակարգերի հիմքեր.

թ) մասնագիտական ուսումնական հաստատությունների մանկավարժական աշխատողի թափուր տեղի համար մրցույթի կարգի պահպանում, մրցույթ չհայտարարելու դեպքեր.

ժ) պետական մասնագիտական ուսումնական հատատության տնօրենի մրցութային ընտրության և նշանակման գործընթաց.

ժա) պետական մասնագիտական ուսումնական հատատության խորհրդի անդամին առաջադրելու, փոխարինելու, լիազորությունները դադարելու կամ դադարեցնելու հիմքեր:

1) կրթության բնագավառի օրենսդրության եւ կրթական չափորոշիչների, համապատասխան մակարդակի որակավորման կրթական ծրագրերի պահանջների կատարման, կրթության զարգացման պետական ծրագրի իրականացման, կրթության իրավունքի իրացման ապահովման, կրթության բովանդակությանը համապատասխան կրթական գործընթացի կազմակերպման նկատմամբ վերահսկողության իրականացումը հետեւյալ ուղղություններով՝

ա. կրթության բովանդակությանը համապատասխան կրթական գործընթացի կազմակերպում, ուսումնական պլանների եւ առարկայական ծրագրերի կատարում,

~~տարեկան — ուսումնական — ժամանակացույցների, — դասացուցակների համապատասխանություն:~~

~~բ. — սովորողների — եւ — շրջանավարտների — (անկախ — կրթության — ձեւից) կարողունակությունների — ապահովում, — ստուգման, — գնահատման, — ամփոփիչ ատեստավորման քննակարգերի, աշխատակարգերի պահպանում:~~

~~գ. — սովորողների (սաների) ընդունելության, ազատման, հեռացման, փոխադրման, տեղափոխման, — փոխատեղման, — վերականգնման, — ավարտման, — ակադեմիական արձակուրդ — տալու եւ այլ նորմատիվ իրավական ակտերի պահանջների պահպանում՝ ըստ ուսուցման ձեւերի:~~

~~դ. — պետական — ավարտական — փաստաթղթերի — բաշխման, փաստաթղթաշրջանառության կարգերի պահպանում, հաշվետվությունների իսկություն:~~

~~ե. — պետական — կրթական — չափորոշիչներին, — համապատասխան — մակարդակի որակավորման — կրթական — ծրագրերին — համապատասխան՝ — անհրաժեշտ ուսումնագիտական, — մեթոդական — տեղեկատվությամբ, — ծրագրերով, — դասագրքերով, ուսումնական — ձեռնարկներով, տեսաֆիլմերով, այլ անհրաժեշտ փաստաթղթերով (այդ թվում՝ էլեկտրոնային) եւ նյութերով ապահովվածություն:~~

~~զ. — լիազոր — մարմնի, — մարզպետի, — համայնքի — ավագանու եւ — համայնքի — ղեկավարի որոշումների, — հրամանների, — հրահանգների, — հանձնարարականների, — շրջաբերականների կատարում:~~

~~է. — ղեկավար եւ — մանկավարժական — աշխատողների ընտրության, — հավաստագրման, — նշանակման, — վերապատրաստման, — ատեստավորման — (այդ — թվում՝ — կամավոր), — տարակարգի — ներկայացման — եւ — շնորհման — գործընթացների՝ — Հայաստանի Հանրապետության օրենսդրությանը համապատասխանություն:~~

~~ը. — կրթության — որակի — ապահովմանն — ուղղված — ուսումնական — հաստատությունների կանոնադրական — պահանջների — կատարում, — ուսումնական — հաստատությունների կառավարման — մարմինների լիազորությունների իրականացում:~~

~~թ. — ուսումնական — հաստատության — կամ — մանկավարժական — աշխատողի — կողմից դասապրոցեսի — ապահովում:~~

~~ժ. — հաշմանդամություն — ունեցող — սովորողների (սաների, — ուսանողների) — կրթության մատչելիությունը — խթանող — միջոցառումների եւ — խելամիտ — հարմարեցումների — ապահովում:~~

~~ժա. — պարտադիր — կրթությունից — դուրս — մանացած — սովորողներին — կրթության — մեջ — ներգրավում:~~

~~ժբ. տնային եւ հեռավար ուսուցում, ինչպես նաեւ առաջադիմության բարձրացման նպատակով կազմակերպվող երկարօրյա ուսուցում ապահովում.~~

~~ժգ. ուսումնական հաստատության կոլեգիալ կառավարման մարմնի՝ խորհրդի լիազորությունների կատարում.~~

~~ժդ. պետական կամ տեղական ինքնակառավարման մարմինների հիմնադրած կամ դրանց ենթակայությամբ գործող ուսումնական հաստատության կանոնադրությամբ սահմանված պարտականությունների կատարում.~~

~~ժե. նախադպրոցական ծառայության, համապատասխան մակարդակի, այդ թվում՝ բարձրագույն մասնագիտական, կրթական ծրագրերի իրականացման լիցենզիայի առկայության, լիցենզիայի պայմանների եւ պահանջների նկատմամբ վերահսկողության իրականացումը, լիազոր մարմնի կողմից տրված լիցենզիաներն ուժը կորցրած ճանաչելու կամ դրանց գործողությունը կասեցնելու միջնորդագրերի ներկայացումը.~~

2. Կրթության բնագավառի տեսչական վերահսկողության միջոցառումներից ստացված կամ ձեռք բերված տվյալների հիման վրա տեսչական մարմինը՝

2)1) իրականացնում է լիցենզավորման ենթակա գործունեությունից բխող ուսումնական հաստատությունների եւ կազմակերպությունների տարեկան հաշվետվությունների ուսումնասիրություն եւ վերլուծություն.

~~3) կրթության բնագավառը կարգավորող իրավական ակտերի պահանջների խախտման վերաբերյալ առաջարկությունների, միջնորդագրերի ներկայացումը կամ եզրակացություններ տալը.~~

4)2) իրականացնում է բացատրական աշխատանքներ կրթության բնագավառը կարգավորող օրենսդրության կիրառման վերաբերյալ, բացատրական աշխատանքների իրականացումը, ուսումնական հաստատություններին իրազեկում է իրենց իրավունքների եւ պարտականությունների մասին՝ իրազեկումը, իրականացնում է իրավական, մասնագիտական, մեթոդական խորհրդատվություն աջակցության ապահովումը եւ կանխարգելիչ աջակցություն գործունեությունը.

5) վերահսկողության արդյունքում բացահայտված խախտումների եւ դրանց հետեւանքների վերացման աշխատանքներում վերահսկվող սուբյեկտներին մեթոդական աջակցության տրամադրումը.

6) կրթության որակի եւ չափորոշիչների, համապատասխան մակարդակի որակավորման կրթական ծրագրերի, կրթական գործընթացի արդյունավետության, բարելավման վերաբերյալ առաջարկությունների ներկայացումը լիազոր մարմնին.

~~7) — ուսումնական — հաստատությունների — կրթական — ծառայությունների արդյունավետության (այդ թվում՝ սովորողների կողմից կրթական ծրագրերի յուրացում) գնահատումը, գործունեության վերլուծությունը, զարգացմանը նպաստող առաջարկությունների ներկայացումը, ինչպես նաև դրանց իրականացման վերահսկումը:~~

~~8)3) կազմում է վերահսկողության արդյունքների հիման վրա հաշվետվությունների, միջնորդագրերի, հանձնարարականների, կարգադրագրեր, որոշումներ, ակտերի, եզրակացությունների, տեղեկանքների, արձանագրությունների, վերլուծությունների եւ օրենքով նախատեսված այլ փաստաթղթերի կազմումը:~~

~~9) օրենքով իրեն վերապահված այլ լիազորություններ:~~

Հոդված 6. Կրթության բնագավառի տեսչական վերահսկողության ձեւերը

1. Կրթության բնագավառի տեսչական վերահսկողությունն իրականացվում է ստուգման, տեսչավորման, դիտարկման եւ օրենքով սահմանված այլ ձեւերի միջոցով:

2. Սույն հոդվածի 1-ին մասով սահմանված վերահսկողության ձեւերի հետ կապված վարույթի նկատմամբ կիրառվում են «Վարչարարության հիմունքների եւ վարչական վարույթի մասին» օրենքի դրույթները՝ սույն օրենքով սահմանված առանձնահատկությունների հաշվառմամբ:

3. Վերահսկողության շրջանակում անհրաժեշտ, տեսչական մարմնին հասանելի տեղեկատվական համակարգերում առկա թվայնացված տվյալները ձեռք են բերվում բացառապես այդ համակարգերի միջոցով՝ առանց վերահսկվող սուբյեկտին այցելելու կամ վերջինից պահանջելու:

Հոդված 7. Ստուգման իրականացումը

1. Ստուգումներն իրականացվում են «Հայաստանի Հանրապետությունում ստուգումների կազմակերպման եւ անցկացման մասին» օրենքով սահմանված կարգով՝ սույն օրենքով նախատեսված առանձնահատկությունների հաշվառմամբ:

2. Ստուգման ընթացքում ստուգաթերթերի հարցերին պատասխանելու համար գործածվում են կրթության կառավարման տեղեկատվական համակարգում առկա թվայնացված տվյալները:

23. Ստուգման ընթացքում ստուգաթերթիով նախատեսված համապատասխան հարցերը պարզաբանելիս տեսչական մարմնի ծառայողը օգտագործում է սյունակաշարեր,

որոնցով գնահատվում է նորմատիվ իրավական ակտով սահմանված պահանջի կատարման աստիճանը: Սյունակաշարերը հաստատում է տեսչական մարմնի ղեկավարը:

~~34. Տեսչական մարմնի վերահսկողության ոլորտում վճարահսկվող սուբյեկտների գործունեության ռիսկայնության աստիճանը որոշելիս վերահսկվող սուբյեկտի անհատական ռիսկի ընթացիկ հաշվարկելիս հիմք են ընդունվում նաեւ սույն օրենքով սահմանված տեսչավորման արդյունքները:~~

Հոդված 8. Տեսչավորման իրականացումը

1. Տեսչավորումն իրականացվում է տեսչական մարմնի գործունեության տարեկան ծրագրի մաս կազմող տեսչավորման տարեկան ծրագրին (այսուհետեւ՝ Ծրագիր) համապատասխան:

2. Ծրագիրը կազմվում է՝ հիմք ընդունելով տեսչական մարմնի գործունեության տարեկան ծրագրում նախատեսված առաջնահերթությունները եւ կրթության բնագավառում առկա ռիսկերը:

3. Ծրագիրը ներառում է տեսչավորման ենթակա հանրակրթական կամ նախադպրոցական ուսումնական հաստատության լրիվ անվանումը, գտնվելու վայրը, (հասցեն), վերջին տեսչավորման ավարտի ամսաթիվը, մասնագիտական կրթության որոշակի մակարդակում տվյալ որակավորումը հիմնական կրթության հիմքով կազմակերպելու դեպքում՝ տվյալ որակավորման անվանումը: ~~իրականացման դեպքում՝ կրթական ծրագրի անվանումը, հասցեն եւ յուրաքանչյուր ուսումնական հաստատությունում անցկացված վերջին տեսչավորման ավարտի ամսաթիվը:~~

4. Ծրագրում փոփոխությունները կատարվում են տեսչական մարմնի կառավարման խորհրդի համաձայնությամբ:

5. Ծրագիրը եւ դրանում կատարված փոփոխությունները տեղադրվում են տեսչական մարմնի պաշտոնական ~~ինտերնետային~~ կայքում հաստատումից հետո՝ երեք աշխատանքային օրվա ընթացքում:

96. Տեսչավորումն իրականացվում է տեսչական մարմնի ղեկավարի հրամանի հիման վրա, որտեղ նշվում են տեսչական մարմնի անվանումը, ուսումնական հաստատության լրիվ անվանումը, տեսչավորում իրականացնող պաշտոնատար անձի (անձանց) պաշտոնը, անունը, ազգանունը, տեսչավորմանը ներգրավված մասնագետների անունը, ազգանունը, տեսչավորման ձեւաթղթով նախատեսված այն հարցերի շրջանակը, որոնք անհրաժեշտ է պարզաբանել տվյալ տեսչավորման ընթացքում, տեսչավորման ժամկետը, տեսչավորմամբ ընդգրկվող ժամանակահատվածը եւ իրավական հիմքերը:

117. Տեսչավորում ~~փան~~ իրականացնելու մասին ~~փան~~ հրամանը, նախքան տեսչավորումը սկսելը, ներկայացվում է ուսումնական հաստատության ղեկավարին կամ նրան փոխարինող պաշտոնատար անձի ստորագրմանը։ Տեսչավորման ենթակա ուսումնական հաստատության ղեկավարի կամ նրան փոխարինող անձի՝ տեսչավորման վայրում չգտնվելու կամ տեսչավորում իրականացնելու վերաբերյալ հրամանը ստորագրությամբ ստանալու փաստը չհավաստելու դեպքում տեսչավորումն իրականացնող պաշտոնատար անձն այդ մասին նշում է կատարում տեսչավորում իրականացնելու մասին հրամանում և ստորագրում։

78. Տեսչավորման ընթացքում ~~կարող են~~ կիրառվում են էլ ուսումնական հաստատության կրթական գործընթացի գնահատման ձեւաթղթեր, որոնք հաստատվում են տեսչական մարմնի ղեկավարի հրամանով՝ ~~հաշվի առնելով տվյալ կրթական ծրագրի առանձնահատկությունները~~։

9. Ձեւաթղթերը պարունակում են ուսումնական հաստատության տեսչավորման ենթական կրթական գործընթացի գնահատման համար անհրաժեշտ հարցեր։

10. Տեսչավորման ~~իրականացմանը գործընթացում~~ կարող են ներգրավվել նաեւ մասնագետներ։ Մասնագետների վճարումը կատարվում է օրենսդրությամբ սահմանված կարգով՝ տեսչական մարմնի տարեկան բյուջեի միջոցներից՝ առնվազն օրենքով սահմանված նվազագույն աշխատավարձի չափով։ Մասնագետներին ներկայացվող պահանջները եւ ներգրավման կարգը սահմանվում է Կառավարության որոշմամբ։

14.11 Տեսչավորման ընթացքում կարող են իրականացվել հետեւյալ գործողությունները՝

1) գրավոր առաջադրանքների, թեստերի կամ այլ միջոցներով սովորողների գիտելիքների գնահատում.

2) ուսումնական պարապմունքների (դասերի) լսումներ.

3) ուսումնական հաստատությունում բարոյահոգեբանական մթնոլորտի վերլուծության կամ կրթական գործընթացի կազմակերպման առանձին խնդիրների պարզաբանման նպատակով տեսչավորման ընթացքում սովորողների, նրանց ծնողների (օրինական ներկայացուցիչների), պետական կառավարման եւ տեղական ինքնակառավարման մարմինների, ուսումնական հաստատության աշխատողների հետ հանդիպումների կամ վերջիններիս շրջանում հարցումների իրականացում.

4) սույն մասի 1-3-րդ կետերով կատարված գործողությունների արդյունքների հիման վրա ուսուցչի (դաստիարակի)՝ ~~դասախոսի եւ վարպետի (մանկավարժական աշխատողի)~~ տվյալ առարկայի (~~առարկայական կամ մոդուլային ծրագրի~~) դասավանդման բնութագրի կազմում՝ ըստ ձեւաթղթերի։

12. Ուսումնական հաստատությունում Տ տեսչավորման առավելագույն ժամկետը տասնհինգ աշխատանքային օր է: Տեսչավորումը սկսված է համարվում սույն հոդվածի ~~117~~-րդ մասով նախատեսված գործողությունները կատարելու պահից:

13. Տեսչավորումն իրականացնող պաշտոնատար անձի գրավոր հիմնավորմամբ տեսչավորում իրականացնելու մասին հրաման տված պաշտոնատար անձի որոշմամբ սույն հոդվածի 12-րդ մասով սահմանված ժամկետը կարող է երկարաձգվել մինչև տասն աշխատանքային օրով:

~~15~~14. Տեսչավորման ընթացքը կասեցվում է, եթե՝

1) տեսչավորման իրականացումն անհնար է առանց այնպիսի տեղեկության ճշտման կամ ձեռքբերման, որն անհրաժեշտ է տեսչավորման հետագա ընթացքի համար.

2) գործում է անհաղթահարելի ուժ կամ առկա է տեսչավորման իրականացումն անհնար դարձնող այլ հանգամանք, որը ժամանակավորապես խոչընդոտում է տեսչավորման ընթացքին.

3) առկա են օրենքով նախատեսված այլ հիմքեր:

~~16~~15. Տեսչավորման ընթացքը կասեցվում է տեսչավորումն իրականացնող պաշտոնատար անձի ~~(անձանց)~~ հիմնավորված զեկուցագրի հիման վրա, տեսչավորում իրականացնելու մասին հրաման տված պաշտոնատար անձի որոշմամբ, մինչև այն կասեցնելու հիմք հանդիսացած հանգամանքներ~~ի~~ վերանալը: Դրանք վերանալուց հետո տեսչավորում իրականացնելու մասին հրաման տված պաշտոնատար անձի որոշմամբ տեսչավորումը վերսկսվում է:

~~17~~16. Տեսչավորման ավարտից հետո հինգ աշխատանքային օրվա ընթացքում կազմվում է եզրակացություն, որը ստորագրում են տեսչավորումն իրականացրած տեսչական մարմնի ծառայող~~ները~~ եւ տեսչավորմանը մասնակցած մասնագետ~~ները~~: Եզրակացությունը ստորագրելուց հրաժարվելու դեպքում մասնագետը ներկայացնում է հատուկ կարծիք: Հատուկ կարծիքի առկայության դեպքում այդ մասին մասնագետը ստորագրությամբ նշում է կատարում տեսչավորման եզրակացության մեջ, եւ հատուկ կարծիքը նրա ստորագրությամբ կցվում է եզրակացությանը՝ որպես եզրակացության անբաժանելի մաս:

~~18~~17. Տեսչավորման եզրակացությունում նշվում է են՝

1) կազմելու տարին, ամիսը, ամսաթիվը, վայրը եւ համարը.

2) տեսչական մարմնի անվանումը, տեսչավորման ժամկետը, տեսչավորմամբ ընդգրկվող ժամանակահատվածը.

3) տեսչավորում իրականացնելու մասին հրամանի ~~ամսաթիվն — ու համարը վավերապայմանները~~.

4) տեսչավորումն իրականացնող պաշտոնատար անձի (անձանց) պաշտոնը, անունը, ազգանունը.

5) տեսչավորմանը մասնագետների մասնակցության դեպքում՝ նրանց անունը, ազգանունը (հատուկ կարծիքը՝ առկայության դեպքում).

6) ուսումնական հաստատության անվանումը, ~~եւ մասնագիտական կրթության դեպքում՝ նաեւ համապատասխան~~ կրթական ծրագրի մակարդակը, ~~այդ թվում՝ մասնագիտական կրթութանկարդակի որակավորումը հիմնական կրթության հիմքով իրականացվելու դեպքում՝ նաև որակավորումը~~.

7) ուսումնական հաստատության ղեկավարի կամ նրան փոխարինող պաշտոնատար անձի անունը, ազգանունը.

8) տեսչավորման ձեւաթղթի անվանումը, հերթական համարը:

1918. Տեսչավորման եզրակացությունը պարունակում է նաեւ ուսումնական հաստատության ուժեղ եւ զարգացման ենթակա կողմերի, հայտնաբերված խնդիրների եւ ռիսկային գործոնների, ուսումնական հաստատությանը ներկայացված առաջարկությունների, ուսումնական հաստատության կրթության որակի ընդհանուր եւ ըստ բաղադրիչների գնահատականների, ինչպես նաեւ ներգրավված մասնագետների իրականացրած գործառույթների ամփոփ նկարագրությունը և սույն հոդվածի 1411-րդ մասով նախատեսված գործողությունների վերաբերյալ տեղեկություններ:

2019. Տեսչավորման եզրակացությունը կարող է պարունակել նաեւ այլ տեղեկություններ, որոնք տեսչական մարմնի գնահատմամբ կարող են նշանակություն ունենալ ուսումնական հաստատությունում կրթության որակի բարձրացման համար: Տեսչավորման եզրակացությանը կցվում են տեսչավորման ընթացքում կիրառված ձևաթղթերը:

2120. Տեսչավորման եզրակացությունը ստորագրվելուց հետո երեք աշխատանքային օրվա ընթացքում պատշաճ ձեով (առձեռն, պաշտոնական կամ տեսչավորված ուսումնական հաստատության ղեկավարի կամ նրան փոխարինող պաշտոնատար անձի հայտնած էլեկտրոնային փոստի հասցեով կամ փոստային առաքմամբ) ներկայացվում է տեսչավորված ուսումնական հաստատության ղեկավարին կամ նրան փոխարինող պաշտոնատար անձին: Ուսումնական հաստատության ղեկավարը կամ նրան փոխարինող պաշտոնատար անձը եզրակացությունը ստանալուց հետո հինգ աշխատանքային օրվա ընթացքում եզրակացության վերաբերյալ կարող է ներկայացնել առարկություններ կամ

դիտողություններ, արկումներ, որոնք նույնպես կցվում են եզրակացությանը եւ կազմում դրա անբաժանելի մասը:

2221. Տեսչավորման եզրակացությունը ստորագրվելուց հետո՝ ~~տասնօրյա ժամկետում յոթ աշխատանքային օրվա ընթացքում,~~ տրամադրվում է նաեւ լիազոր մարմնին եւ հրապարակվում է Տեսչական տեսչական մարմնի պաշտոնական կայքէջում:

6.—22. Մինչեւ յուրաքանչյուր տարվա հունվարի 25-ը տեսչական մարմնի ~~ինտերնետային պաշտոնական~~ կայքում տեղադրվում, ինչպես նաեւ լիազոր մարմնին եւ Վարչապետի աշխատակազմի տեսչական մարմինների աշխատանքների համակարգման գրասենյակին (այսուհետեւ՝ Գրասենյակ) է տրամադրվում տեսչական մարմնի կողմից նախորդ տարվա ընթացքում իրականացված տեսչավորումների վերաբերյալ հաշվետվությունը, որի ձեւը հաստատում է Գրասենյակի ղեկավարը:

Հոդված 9. Կրթության բնագավառում դիտարկման իրականացումը

1. Դիտարկումն իրականացվում է տեսչական մարմնի ղեկավարի հրամանի հիման վրա, որում նշվում են տեսչական մարմնի անվանումը, դիտարկում իրականացնող անձի (անձանց) պաշտոնը, անունը, ազգանունը, դիտարկման հիմքերը դիտարկման նպատակը, ժամկետը, ~~դիտարկման հիմքերը եւ~~ ուսումնական հաստատության ~~անունը~~ (անվանումը), ~~մասնագիտական կրթության դեպքում՝ նաեւ~~ կրթական ծրագրի մակարդակը, հասցեն (գտնվելու վայրը): Դիտարկում իրականացնելու վերաբերյալ հրամանը տրվում է տեսչական մարմնի ծառայողի՝ տեսչական մարմնի ղեկավարին ներկայացրած հիմնավորված զեկուցագրի հիման վրա: Զեկուցագիր ներկայացվում է այն դեպքում, երբ տեսչական մարմնի՝ ստացված գրավոր տեղեկությունների, դիմումների կամ բողոքների վերլուծության արդյունքում սովորողների կրթական իրավունքների խախտման վտանգը բարձր է գնահատվում, կամ երբ նույն խնդրի վերաբերյալ ստացվել են ~~բազմաթիվ երկու կամ ավելի~~ գրավոր տեղեկություններ, դիմումներ կամ բողոքներ:

2. Դիտարկման ընթացքում պարզաբանվում են միայն այն հարցերը, որոնք հիմք են հանդիսացել դիտարկումն իրականացնելու համար:

3. Դիտարկումն իրականացվում է առանց նախնական ծանուցման: Դիտարկում ~~մասն~~ իրականացնելու մասին հրամանը, նախքան դիտարկում սկսելը՝ ներկայացվում է ուսումնական հաստատության ղեկավարին կամ նրան փոխարինող պաշտոնատար անձին:

74. Դիտարկման ընթացքում կարող են կիրառվել ձեւաթղթեր: Դիտարկման ձեւաթղթերը հաստատվում են տեսչական մարմնի ղեկավարի հրամանով: Ձեւաթղթերը պարունակում են սովորողների կրթական իրավունքների ապահովման աստիճանը գնահատելու համար անհրաժեշտ հարցերը, որոնք պարզաբանվում են տվյալ դիտարկման ընթացքում:

45. Յուրաքանչյուր ուսումնական հաստատությունում մեկ դիտարկման ժամկետը կարող է սահմանվել ոչ ավելի, քան երեք անընդմեջ աշխատանքային օր:

6.—Դիտարկման հրամանում նշված ժամկետն ավարտվելուց հետո՝ հինգ աշխատանքային օրվա ընթացքում, դիտարկում իրականացնող անձը կազմում է տեղեկանք, որում նշվում են դիտարկում իրականացնող մարմնի անվանումը, դիտարկում իրականացնող անձի (~~անձանց~~)—պաշտոնը, անունը, ազգանունը, դիտարկվող ուսումնական հաստատության անունը (անվանումը), ~~մասնագիտական—կրթության դեպքում՝ նաեւ~~ կրթական ծրագրի մակարդակը, հասցեն (գտնվելու վայրը), խախտումներ հայտնաբերելու դեպքում՝ նաեւ բացահայտված խախտումները, խախտումների նկարագրությունը, խախտման ժամկետը (եթե հնարավոր է որոշել) եւ հղումը այն նորմատիվ—իրավական ակտի այն դրույթին (դրույթներին), նորմերը, որի (որոնց) պահանջները չեն կատարվել կամ խախտվել են: Տեղեկանքը երեք աշխատանքային օրվա ընթացքում պատշաճ ձեւով (առձեռն կամ փոստային առաքմամբ) ներկայացվում է դիտարկվող ուսումնական հաստատության ղեկավարին կամ նրան փոխարինող պաշտոնատար անձին: Դիտարկվող ուսումնական հաստատության ղեկավարը կամ նրան փոխարինող պաշտոնատար անձը երկու աշխատանքային օրվա ընթացքում իրավունք ունի ներկայացնելու բացատրություններ եւ առարկություններ կազմված տեղեկանքի վերաբերյալ:

67. Դիտարկման արդյունքում տեսչական մարմնի ղեկավարը ~~ի կողմից~~ ուսումնական հաստատության ղեկավարին կամ նրան փոխարինող պաշտոնատար անձին կարող ~~են է~~ ներկայացնել ~~վել~~—առաջարկություններ, ~~ինչպես նաեւ տրվում են տալ~~ հանձնարարականներ կամ (կարգադրագրեր)՝ բացահայտված խախտումները վերացնելու, օրենդրությանը չհակասող այլ միջոցներ ձեռնարկելու—վերաբերյալ՝ ~~դրանց կատարման համար~~ սահմանելով ժամկետներ:

8. Դիտարկման արդյունքում սահմանված կարգով կազմված տեղեկանքը երկու աշխատանքային օրվա ժամկետում—ընթացքում տրամադրվում ~~են է~~ Գրասենյակին, ինչպես նաեւ շահագրգիռ պետական կառավարման մարմիններին, մարզպետին կամ տեղական ինքնակառավարման մարմիններին՝ համաձայն սույն օրենքի 11-րդ հոդվածի 1-ին մասի:

9. Դիտարկվող ուսումնական հաստատությունը տրված հանձնարարականի (կարգադրագրի) կատարման մասին պարտավոր է հանձնարարականի (կարգադրագրի) կատարման համար սահմանված ժամկետի ավարտից հետո՝ երկու աշխատանքային օրվա ընթացքում, գրավոր տեղեկացնել տեսչական մարմնին:

10. Տեսչական մարմինն իր պաշտոնական կայքում եռօրյա ժամկետում պարտադիր տեղադրում է իրականացված դիտարկումների արդյունքների մասին տեղեկատվություն, որը ներառում է դիտարկված ուսումնական հաստատության անունը, գտնվելու վայրը, (անվանումը), մասնագիտական կրթության դեպքում՝ նաև կրթական ծրագրի մակարդակը, հասցեն (գտնվելու վայրը), ինչպես նաև դիտարկման առարկան, հրապարակման ենթակա դիտարկման արդյունքները:

11. Դիտարկման արդյունքներն օգտագործվում են քիմք են ընդունվում ուսումնական հաստատության անհատական ռիսկը հաշվարկելիս գնահատելիս:

Հոդված 10. Լիցենզիայի գործողությունը կասեցնելու (դադարեցնելու) վերաբերյալ միջնորդագրի ներկայացումը

1. Տեսչական մարմնի ղեկավարը ուսումնական հաստատության կողմից «Լիցենզավորման մասին» օրենքով եւ կրթական ծրագրի համապատասխան մակարդակի իրականացման իրավունքի և որակավորման լիցենզիայի տրման համար այլ իրավական ակտերով սահմանված պահանջները կամ պայմանները խախտելու դեպքում տեսչական մարմնի ղեկավարը լիցենզիայի գործողությունը կասեցնելու կամ դադարեցնելու վերաբերյալ միջնորդագիր է ներկայացնում լիազոր մարմին՝ տեսչական մարմնի կողմից իրականացված վարույթի արդյունքում ընդունված վարչական ակտն անբողոքարկելի դառնալուց հետո՝ հինգ աշխատանքային օրվա ժամկետում ընթացքում:

2. Լիազոր մարմինը միջնորդագրին ընթացք է տալիս օրենքով սահմանված կարգով:

3. Լիազոր մարմինը միջնորդագրի քննության արդյունքների վերաբերյալ համապատասխան վարչական ակտն ընդունելուց հետո՝ հինգ աշխատանքային օրվա ժամկետում, ընթացքում տեղեկացնում է տեսչական մարմնին:

Հոդված 11. Տեսչական մարմնի փաստաթղթերի որոշումների ծանուցման կարգը

1.	Տեսչական	մարմնի	հաշվետվությունները,	միջնորդագրերը,
	հանձնարարականները,	ակտերը,	եզրակացությունները,	տեղեկանքները,

արձանագրությունները եւ վերլուծությունները (այսուհետև՝ թղթակցություն) ուղարկվում են փոստային առաքմամբ կամ հանձնվում են առձեռն, իսկ սույն հոդվածով նախատեսված դեպքերում ուղարկվում են էլեկտրոնային փոստի հասցեով կամ հաղորդակցության այլ միջոցներով:

2. Թղթակցությունը փոստային առաքմամբ ուղարկվում ~~են~~ վարույթի մասնակիցներին՝ նրանց կողմից վարչական վարույթի ընթացքում հայտնաձև հասցեով, իսկ դրա բացակայության դեպքում՝ իրավաբանական անձի գրանցման կամ ֆիզիկական անձի հաշվառման հասցեով: Թղթակցությունն ուղարկվում ~~են~~ պատվիրված նամակով՝ հետադարձ ծանուցումով:

3. Թղթակցությունն առձեռն հանձնելու դեպքում դրանք հանձնվում են վարչական վարույթի մասնակիցներին կամ նրանց ներկայացուցիչներին՝ ծանուցվողի ստորագրությամբ:

4. Պետական եւ տեղական ինքնակառավարման մարմիններին, իրավաբանական անձանց եւ անհատ ձեռնարկատերերին թղթակցություն ~~ն~~ ուղարկվում է էլեկտրոնային փաստաթղթաշրջանառության համակարգի միջոցով, իսկ դրա բացակայություն դեպքում՝ նրանց պաշտոնական էլեկտրոնային փոստի հասցեով, եթե նրանք այլ էլեկտրոնային փոստի հասցե չեն տրամադրել: Պետական ~~եւ~~ տեղական ինքնակառավարման մարմիններ, իրավաբանական անձ ~~եւ~~ անհատ ձեռնարկատեր չհանդիսացող հասցեատիրոջը թղթակցություն ~~ն~~ ուղարկվում է էլեկտրոնային փոստի կամ հաղորդակցության այլ միջոցներով, եթե այդ մասին միջնորդել է հասցեատերը:

5. Սույն հոդվածի 4-րդ մասով նախատեսված դեպքերում էլեկտրոնային փոստով կամ հաղորդակցության այլ միջոցներով թղթակցություն ~~ն~~ ուղարկվելու անհնարինության պարագայում դրանք ուղարկվում են փոստային առաքմամբ կամ հանձնվում են առձեռն՝ ծանուցվողի ստորագրությամբ:

6. Թղթակցությունը փոստային առաքմամբ ուղարկվելու դեպքում վարչական վարույթին կցվում է հասցեատիրոջն ուղարկվելու մասին ~~ապացույց, ինչպես նաեւ հասցեատիրոջ ծանուցվողի~~ կողմից ստացման վերաբերյալ ապացույց:

7. Թղթակցությունն առձեռն հանձնելու դեպքում վարչական վարույթին կցվում է այն հանձնելու փաստը հաստատող փաստաթուղթ:

8. Թղթակցությունը պաշտոնական էլեկտրոնային փոստի հասցեով ուղարկվելու դեպքում վարչական վարույթի նյութերին կցվում է ծանուցումն ստանալու մասին էլեկտրոնային հավաստումը, իսկ հաղորդակցության այլ միջոցների կիրառմամբ ~~ուղարկվելու~~ դեպքում վարչական վարույթի նյութերին կցվում են ծանուցումն ուղարկվելու

(հաղորդվելու) փաստը հաստատող ապացույցները (արձանագրությունը, հեռախոսագիրը, ձայնագրությունը եւ այլն):

9. Թղթակցությունը էլեկտրոնային փոստի հասցեով ուղարկվելու դեպքում հասցեատերն ստանում է ծանուցման տեքստը կամ համապատասխան էլեկտրոնային հղումը, որի միջոցով ծանուցումը կարող է հասանելի դառնալ հասցեատիրոջը:

10. Տեսչական մարմնի կողմից իրականացվող վարչական վարույթի մասնակիցները պարտավոր են տեսչական մարմնին անհապաղ հայտնել վարչական վարույթի ընթացքում իրենց հասցեի, ներառյալ՝ էլեկտրոնային փոստի հասցեի կամ հաղորդակցության այլ միջոցի փոփոխության մասին: Նման հաղորդման բացակայության դեպքում թղթակցությունը ուղարկվում է այն հասցեով կամ հաղորդակցության միջոցով, որով վարչական վարույթի շրջանակում կատարվել է ծանուցումը, եւ հասցեատիրոջ վերջին հայտնի հասցեով ուղարկվելու ուժով համարվում է պատշաճ հանձնված:

11. Այն դեպքում, եթե հասցեատերը հրաժարվել է փոստային առաքմամբ ուղարկված թղթակցությունը ստանալուց կամ թղթակցության ~~հ~~ ստացումը հավաստող փաստաթուղթն ստորագրելուց, կամ նրա նշած հասցեով ուղարկված փոստային առաքանին վերադարձվել է, կամ պատվիրված նամակով՝ հետադարձ ծանուցումով ուղարկվելու դեպքում ուղարկվելու օրվանից հետո՝ երկշաբաթյա ժամկետում, տեսչական մարմինը չի ստացել հետադարձ ծանուցումը (ծանուցման մասին անդորրագիրը), կամ վարչական վարույթի մասնակցի հասցեն անհայտ է, ապա թղթակցությունը համարվում է հասցեատիրոջը պատշաճ հանձնված՝ տեսչական մարմնի կողմից <http://www.azdarar.am> հասցեում եւ իր պաշտոնական կայքում հասցեատիրոջը հասցեագրված թղթակցության առկայության եւ դրա բովանդակությանը ծանոթանալու հնարավորության վերաբերյալ հայտարարություններից վերջինը հրապարակվելու օրվան հաջորդող ~~օրվանից հաշված~~ երրորդ օրը:

ԳԼՈՒԽ 3

ՏԵՍՉԱԿԱՆ ՄԱՐՄՆԻ ԾԱՌԱՅՈՂՆԵՐԻ ԵՎ ՎԵՐԱՀՍԿՎՈՂ ՍՈՒԲՅԵԿՏՆԵՐԻ
ՊԱՇՏՈՆԱՏԱՐ ԱՆՁԱՆՑ ԻՐԱՎՈՒՆՔՆԵՐՆ ՈՒ ՊԱՐՏԱԿԱՆՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԸ ԵՎ
ՊԱՏԱՍԽԱՆԱՏՎՈՒԹՅՈՒՆԸ ՍՈՒՅՆ ՕՐԵՆՔԸ ԽԱԽՏԵԼՈՒ ՀԱՄԱՐ

Հոդված 12. Տեսչական մարմնի ծառայողների իրավունքները

1. Տեսչական մարմնի ծառայողն իրավունք ունի՝

1) օրենքով նախատեսված դեպքերում եւ կարգով իրականացնել կրթության բնագավառի տեսչական վերահսկողություն, իսկ սույն օրենքով սահմանված դեպքում՝ բարձրագույն կրթության ոլորտի տեսչական վերահսկողություն.

2) ծառայողական պարտականությունների կատարման նպատակով անարգել մուտք գործել վերահսկվող սուբյեկտի համապատասխան շենք (տարածք, գրասենյակ, ստորաբաժանումներ եւ այլ շինություններ).

3) իր իրավասության շրջանակներում ստանալ վերահսկողության նպատակներին առնչվող փաստաթղթեր, բացատրություններ, տեղեկանքներ եւ այլ տեղեկություններ.

4) վերցնել փաստաթղթեր, կրկնօրինակներ, պատճեններ, քաղվածքներ, ~~իրեր~~, եւ այլ անհրաժեշտ նյութեր, որոնք անմիջականորեն առնչվում են վերահսկողության նպատակներին եւ չեն խոչընդոտում վերահսկվող սուբյեկտի բնականոն աշխատանքին: Փաստաթղթերի կրկնօրինակներ, պատճեններ, քաղվածքներ կամ տեղեկանքներ վերցնելու անհրաժեշտության դեպքում տեսչական մարմնի ծառայողը դրանց կրկնօրինակները եւ պատճենները ներկայացնում է վերահսկվող սուբյեկտի ղեկավարի կամ փոխարինող պաշտոնատար անձի՝ ստորագրությամբ հաստատմանը: ~~Իրեր եւ ալլ~~ նյութեր վերցնելու դեպքում այդ մասին կազմվում է արձանագրություն, որի մեկ օրինակը հանձնվում է վերահսկվող սուբյեկտի ներկայացուցչին: ~~Իչներին: Իրեր եւ ալլ~~ նյութեր վերցնելու դեպքում՝ դրանք վերադարձվում են վերահսկվող սուբյեկտին անհրաժեշտությունը վերանալուց հետո յոթ աշխատանքային օրվա ընթացքում.

5) օրենքով սահմանված դեպքերում հանձնարարականներ և, կարգադրագրեր, ~~կարգադրություններ եւ ցուցումներ~~ տալու վերահսկվող սուբյեկտներին՝ կրթության բնագավառի տեսչական վերահսկողության ընթացքում հայտնաբերված խախտումների եւ անհամապատասխանությունների վերացման վերաբերյալ, դրանց կատարման համար սահմանելով ժամկետներ.

6) վերահսկողության ընթացքում օրենսդրությամբ սահմանված կարգապահական խախտման հատկանիշներ հայտնաբերելու դեպքում այդ մասին տեղեկացնելու կարգապահական տույժ կիրառելու իրավասություն ունեցող անձին, որը հինգ աշխատանքային օրվա ընթացքում ձեռնարկված միջոցառումների վերաբերյալ տեղեկացնում է տեսչական մարմնին:

2. Տեսչական մարմնի ծառայողների համար նորմատիվ իրավական ակտերով կարող են սահմանվել նաեւ այլ իրավունքներ:

Հոդված 13. Տեսչական մարմնի ծառայողների պարտականությունները

1. Տեսչական մարմնի ծառայողն օրենքով սահմանված դեպքում եւ կարգով իր լիազորություններն իրականացնելիս պարտավոր է՝

1) գործել բացառապես օրենքով սահմանված իր լիազորությունների շրջանակում՝ պահպանելով բարեվարքության կանոնները.

ապահովել կրթության բնագավառի օրենսդրության պահանջների կատարումը.

2) ապահովել սովորողների (սաների) կրթական իրավունքների պահպանման նկատմամբ վերահսկողությունը.

~~5)3)~~ ծառայողական պարտականությունները կատարելիս չխոչընդոտել վերահսկվող սուբյեկտի բնականոն գործունեությանը:

4) պահպանել անձնական տվյալների պաշտպանության մասին օրենսդրության պահանջները, այդ թվում՝ պահանջել այնպիսի անձնական տվյալներ, որոնք սահմանված են օրենքով և անհարժեշտ են երեխայի լավագույն շահի պաշտպանության համար:

4) պահպանել Հայաստանի Հանրապետության օրենսդրությամբ սահմանված պահանջները՝ ~~պետական կամ~~ օրենքով ~~պահպանվող այլ~~ սահմանված գաղտնիք պարունակող փաստաթղթերի հետ աշխատելու ընթացքում, այդ թվում՝ ծառայությունը դադարեցնելուց հետո.

~~35)~~ կրթության բնագավառի օրենսդրության եւ դրան համապատասխան ընդունված իրավական ակտերի դրույթների կիրառման վերաբերյալ իրականացնել բացատրական աշխատանքներ.

2. Տեսչական մարմնի ծառայողները պատասխանատվություն են կրում վերահսկվող սուբյեկտից վերահսկողության նպատակով ժամանակավորապես վերցրած փաստաթղթերի, ~~իրերի, փորձանմուշների~~ եւ այլ անհրաժեշտ նյութերի որակական եւ քանակական ամբողջականությւնանը պահպանելու ~~մասն~~ և սահմանված ժամկետում դրանք վերադարձնելու ~~մասն~~ համար:

Հոդված 14. Վերահսկվող սուբյեկտի պաշտոնատար անձանց իրավունքները

1. Վերահսկվող սուբյեկտի պաշտոնատար անձինք իրավունք ունեն՝

1) ծանոթանալ վերահսկողության իրականացման ընթացքում կազմված ակտերին, տեղեկանքներին, եզրակացություններին եւ այլ փաստաթղթերին.

2) ներկայացնել բացատրություններ, պարզաբանումներ, առարկություններ, օրենքով սահմանված կարգով բողոքարկել տեսչական մարմնի ծառայողների գործողությունները.

3) չկատարել տեսչական մարմնի ծառայողների իրավասություններից, ինչպես նաև վերահսկողության նպատակներից չբխող պահանջները.

4) վերահսկվող սուբյեկտի շահերի պաշտպանության նպատակով՝ վերահսկողության ցանկացած փուլում մասնակից դարձնել մասնագետների կամ փաստաբանների լիազորված ներկայացուցիչների:

Հոդված 15. Վերահսկվող սուբյեկտի պաշտոնատար անձանց պարտականությունները

1. Վերահսկվող սուբյեկտի պաշտոնատար անձինք պարտավոր են՝

~~1) պահպանել կրթության բնագավառի օրենսդրության, կրթության զարգացման պետական ծրագրի իրականացման, պետական կրթական չափորոշիչների, համապատասխան մակարդակի որակավորման կրթական ծրագրերի պահանջները, ապահովել կրթության իրավունքի իրացումը եւ կրթության բովանդակությանը համապատասխան կրթական գործընթացի կազմակերպումը.~~

21) չխոչընդոտել վերահսկողության իրականացման ընթացքին, կատարել տեսչական մարմնի ծառայողի օրինական պահանջները.

32) տեսչական մարմնի ծառայողի պահանջով ներկայացնել փաստաթղթեր, տվյալներ, բանավոր եւ գրավոր բացատրություններ, տեղեկանքներ, տրամադրել դրանց պատճենները, կրկնօրինակները, տեղեկությունները, ~~իրեր~~ եւ այլ անհրաժեշտ նյութեր.

4) անհրաժեշտ պայմաններ ստեղծել տեսչական մարմնի ծառայողների գործունեության համար.

5) սահմանված ժամկետում կատարել վերահսկողության արդյունքներով հայտնաբերված խախտումների եւ անհամապատասխանությունների վերացման վերաբերյալ տրված հանձնարարականները (կարգադրագրերը) եւ ցուցումները՝ այդ մասին դրանց կատարման համար սահմանված ժամկետում գրավոր տեղեկացնելով տեսչական մարմնին:

Հոդված 16. Պատասխանատվությունը սույն օրենքը խախտելու համար

1. Սույն օրենքի պահանջները խախտող անձինք պատասխանատվություն են կրում Հայաստանի Հանրապետության օրենքով սահմանված կարգով:

ԳԼՈՒԽ 4

ԵԶՐԱՓԱԿԻՉ ԵՎ ԱՆՅՈՒՄԱՅԻՆ ԴՐՈՒՅԹՆԵՐ

Հոդված 17. Եզրափակիչ եւ անցումային դրույթներ

1. Սույն օրենքն ուժի մեջ է մտնում պաշտոնական հրապարակման օրվան հաջորդող տասներորդ օրը:

2. Սույն օրենքն ուժի մեջ մտնելու պահից ուժը կորցրած ճանաչել «Կրթության պետական տեսչության մասին» 2005 թվականի նոյեմբերի 15-ի ՀՕ-233-Ն օրենքը:

3. Սույն օրենքի ընդունմամբ պայմանավորված՝ համապատասխան ենթաօրենսդրական նորմատիվ իրավական ակտերն ընդունվում են սույն օրենքն ընդունվելուց հետո՝ ~~երեք-վեց~~ ամսվա ընթացքում:

4. Սույն օրենքի 5-րդ հոդվածի 1-ին մասի՝

1) 1-ին կետով սահմանված կրթական ծրագրի համապատասխան մակարդակի իրականացման իրավունքի և յուրաքանչյուր որակավորման կամ կրթական ծրագրի աստիճանի լիցենզիայի համար սահմանված պայմանների պահպանման նկատմամբ վերահսկողության դրույթը ուժի մեջ է մտնում «Կրթության մասին» օրենքի 41-րդ հոդվածի դրույթն ուժի մեջ մտնելուց հետո: Մինչ այդ տեսչական մարմինը վերահսկողություն է իրականացնում կրթական ծրագրի համապատասխան մակարդակի իրականացման լիցենզիայի պահանջների հիման վրա:

2) 3-րդ կետի «ա», «բ», «գ», «դ» և «է» ենթակետերով սահմանված նոր կանոնակարգումներն ուժի մեջ են մտնում «Մասնագիտական կրթության և ուսուցման մասին» օրենքից բխող գործողությունների ժամանակացուցին համապատասխան՝ դրանք ընդունվելուց հետո, բայց ոչ ուշ քան 2026 թվականի հունվարի 1-ից: Մինչ այդ տեսչական մարմինը վերահսկողություն է իրականացնում, համապատասխանաբար՝

ա.սույն կետի «ա» և «բ» ենթակետերի մասով՝ մասնագիտական կրթության պետական չափորոշչի համապատասխանության նկատմամբ,

բ. սույն կետի «գ», «դ» ենթակետերի մասով՝ կրթաթոշակի, պետության կողմից լրիվ կամ մասնակի (զեղչ) փոխհատուցման և կրթաթոշակի տրամադրման պայմանների պահպանման նկատմամբ, :

ԱՄՓՈՓԱԹԵՐԹ

ՀՀ ԱԶԳԱՅԻՆ ԺՈՂՈՎՈՒՄ ԱՌԱՋԻՆ ԸՆԹԵՐՑՄԱՄԲ ԸՆԴՈՒՆՎԱԾ «ԿՐԹՈՒԹՅԱՆ ԲՆԱԳԱՎԱՌԻ ՏԵՍԶԱԿԱՆ ՎԵՐԱՀՍԿՈՂՈՒԹՅԱՆ ՄԱՍԻՆ» ՕՐԵՆՔԻ ՆԱԽԱԳԾԻ (ՓԱՍՏԱԹՂԹԱՅԻՆ ԿՈՂ՝ Կ-966-25.11.2024-ԳԿ-011/1), «ԿՐԹՈՒԹՅԱՆ ՄԱՍԻՆ» ՕՐԵՆՔՈՒՄ ԼՐԱՑՈՒՄՆԵՐ ԿԱՏԱՐԵԼՈՒ ՄԱՍԻՆ» ՕՐԵՆՔԻ ՆԱԽԱԳԾԻ (ՓԱՍՏԱԹՂԹԱՅԻՆ ԿՈՂ՝ Կ-966՝-25.11.2024-ԳԿ-011/1), «ԲԱՐՁՐԱԳՈՒՅՆ ԵՎ ՀԵՏԲՈՒՀԱԿԱՆ ՄԱՍՆԱԳԻՏԱԿԱՆ ԿՐԹՈՒԹՅԱՆ ՄԱՍԻՆ» ՕՐԵՆՔՈՒՄ ԼՐԱՑՈՒՄՆԵՐ ԿԱՏԱՐԵԼՈՒ ՄԱՍԻՆ» ՕՐԵՆՔԻ ՆԱԽԱԳԾԻ (ՓԱՍՏԱԹՂԹԱՅԻՆ ԿՈՂ՝ Կ-966՝-25.11.2024-ԳԿ-011/1) ԵՒ «ՎԱՐՉԱԿԱՆ ԻՐԱՎԱԽԱԽՏՈՒՄՆԵՐԻ ՎԵՐԱԲԵՐՅԱԼ ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ ՕՐԵՆՍԳՐՔՈՒՄ ԼՐԱՑՈՒՄՆԵՐ ԿԱՏԱՐԵԼՈՒ ՄԱՍԻՆ» ՕՐԵՆՔԻ ՆԱԽԱԳԾԻ (ՓԱՍՏԱԹՂԹԱՅԻՆ ԿՈՂ՝ Կ-9663 -25.11.2024-ԳԿ-011/1) ՎԵՐԱԲԵՐՅԱԼ ՆԵՐԿԱՅԱՑՎԱԾ ԱՌԱՋԱՐԿՆԵՐԻ

Nº	Առաջարկության (փոփոխության, լրացման) հեղինակը	Հոդվածը, կետը, որին վերաբերում է առաջարկությունը	Առաջարկություն (փոփոխություն, լրացում)	Առաջարկության վերաբերյալ հեղինակի (հիմնական զեկուցողի) եզրակացությունը	Առաջարկություններն ընդունելու կամ մերժելու վերաբերյալ հանձնաժողովի որոշումը
1.	ՀՀ ԱԺ պատգամավոր Սիսակ Գաբրիելյան ՀՀ կառավարություն,	«Կրթության բնագավառի տեսչական վերահսկողության մասին» (այսուհետև՝ ԿԲՏՎ) օրենքի նախագծի հոդված 1, մաս 1	Շարադրել հետևյալ խմբագրությամբ. «1. Սույն օրենքը կարգավորում է Հայաստանի Հանրապետության հանրակրթության (նախադպրոցական, տարրական, հիմնական եւ միջնակարգ կրթության), արտադպրոցական, մասնագիտական կրթության (այսուհետև՝ կրթության բնագավառ) եւ բարձրագույն կրթության ոլորտներում սույն օրենքով սահմանված հարաբերությունների և գործընթացների իրականացման, ինչպես նաև տվյալ ոլորտները կարգավորող օրենսդրությամբ սահմանված պահանջների համապատասխանության նկատմամբ տեսչական վերահսկողություն կազմակերպելու եւ իրականացնելու հետ կապված այլ իրավահարաբերությունները:»	Առաջարկն ընդունվել է Հիմնավորում. հստակեցվել է կրթության բնագավառի ոլորտների շրջանակը և ընդհանրական կրթության օրենսդրության նկատմամբ վերահսկողությունը կոնկրետացվել է սույն օրենքով սահմանված ուղղություններով տեսչական վերահսկողություն իրականացնելու վրա	Ընդունվել է

2.	ՀՀ ԱԺ պատգամավոր Լիլիթ Գալստյան	ԿՐՏՎ օրենքի նախագծի հոդված 1, մաս 1	«Իրականացման» բառից հետո ավելացնել «իրավական» բառը:	Ընդունվել է մասնակի, հոդվածը ամբողջությամբ խմբագրվել է	Ընդունվել է
3.	ՀՀ ԱԺ պատգամավոր Սիսակ Գաբրիելյան ՀՀ կառավարություն	ԿՐՏՎ) օրենքի նախագծի հոդված 2, մաս 1	Լրացնել «կրթության ոլորտը կարգավորող» և «նորմատի իրավական» բառերը	Ընդունվել է	Ընդունվել է
4.	ՀՀ ԱԺ պատգամավոր Սիսակ Գաբրիելյան ՀՀ կառավարություն	ԿՐՏՎ) օրենքի նախագծի հոդված 3, մաս 1	Շարադրել հետևյալ խմբագրումները. 1) հանել 1-ին կետը 2) 2-րդ կետը համարել 1-ին և «կրթության տեչական մարմին» բառերը փոխարինել «պետական մարմին» բառերով, 3) 3-րդ կետը համարել 2-րդ և «Կառավարության» բառը փոխարինել «պետական» բառով. 4) 4-րդ կետը համարել 3-րդ և շարադրել հետևյալ խմբագրությամբ. «3) կրթության բնագավառի տեսչական վերահսկողություն՝ կրթության բնագավառի օրենսդրության պահանջների կատարման նկատմամբ, սույն օրենքով սահմանված նպատակների և խնդիրների իրականացման, կրթության իրավունքի իրացումն ապահովելու նպատակով իրականացվող գործընթաց.» 5) 5-րդ կետը համարել 4-րդ և շարադրել հետևյալ խմբագրությամբ՝ «4) տեսչավորում՝ հանրակրթական, այդ թվում՝ նախադպրոցական կրթական ծրագրեր իրականացնող ուսումնական հաստատություններում անցկացվող համալիր գործառնություն, որն ուղղված է կրթության բնագավառում պետական քաղաքականության ապահովմանը, կրթության որակի գնահատմանը կամ կրթության կազմակերպման առկա խնդիրների բացահայտմանը, խորհրդատվության տրամադրմանը. 6) 7-րդ կետը համարել 6-րդ և շարադրել հետևյալ կերպ.	Ընդունվել է	Ընդունվել է

			«վերահսկվող սուբյեկտ՝ սույն օրենքով սահմանված կրթության բնագավառի ուսումնական հաստատություն կամ այդ բնագավառում կրթական ծրագրեր իրականացնող կազմակերպություն, սույն օրենքով սահմանված դեպքերում նաև՝ բարձրագույն ուսումնական հաստատություն:»		
5.	ՀՀ ԱԺ պատգամավոր Լիլիթ Գալստյան	ԿՐՏՎ օրենքի նախագծի հոդված 3, մաս 1	«Դիտարկում՝ սույն օրենքով սահմանված կարգով կոնկրետ գործողությունների շրջանակը, որը իրավասու մարմինը լիազորված է կատարել դիտարկում իրականացնելու ընթացքում. . . »: Սահմանել դիտարկման կարգի չափանիշներ, մեթոդաբանություն, կամ՝ լիազորող նորմեր:	Չի ընդունվել, Դիտարկման հիմնարար պայմանները սահմանված են 9-րդ հոդվածում, իսկ մեթոդաբանությունը կարգավորվում է ստուգաթերթերով	Ընդունվել է
6.	ՀՀ ԱԺ պատգամավոր Սիսակ Գաբրիելյան ՀՀ կառավարություն	ԿՐՏՎ) օրենքի նախագծի հոդված 4, մաս 1, 2	Շարադրել հետևյալ խմբագրությամբ. 1. Կրթության բնագավառի տեսչական վերահսկողության նպատակներն են՝ 1) Հայաստանի Հանրապետությունում կրթության որակի բարձրացմանն աջակցումը. 2) կրթության բնագավառի քաղաքականության սկզբունքների առավելագույն իրացման ապահովումը. 3) կրթության բնագավառում նորմատիվ իրավական ակտերի պահանջների կատարմանն աջակցումը. 4) կրթության բնագավառը կարգավորող օրենսդրությամբ սահմանված գործընթացների անհամապատասխանությունների և խախտումների կանխարգելմանը, խնդիրների բացահայտմանը, կարգավորումների բարելավմանն աջակցումը. 5) սովորողների կրթության իրավունքի, կրթության և վերջարդյունքների հասանելիության հավասար հնարավորությունների ապահովումը: 2. Կրթության բնագավառի տեսչական վերահսկողության խնդիրներն են՝	Ընդունվել է Հիմնավորում Ձևակերպումները համապատասխանեց վել է միջազգային կարգավորումներին՝ համապատասխանեց վելով այն երկրների մոդելին, որոնց դեպքում հավատարմագրման և տեսչական վերահսկողության համակարգերը առանձնացված են:	Ընդունվել է

			1) կրթության բնագավառը կարգավորող օրենսդրության պահանջների կատարմանն ուղղված կանխարգելիչ գործառույթների իրականացումը. 2) կրթության բնագավառի շահառուների կրթական իրավունքների պաշտպանությանը միտված կանխարգելիչ գործառույթների իրականացումը. 3) հանրակրթական, այդ թվում՝ նախադպրոցական ծրագրերի իրացման գործընթացների և սովորողների կողմից այդ ծրագրերի յուրացման հնարավորությունների ապահովմանն աջակցումը. 4) ձեռք բերված տվյալների վերլուծությունը և նպատակային կառավարումը, 5) կրթական գործընթացների և ծառայությունների արդյունավետության գնահատման ու հետադարձ կապի ապահովումը: 6) կրթության բնագավառում ռիսկերի գնահատումը եւ կառավարումը:		
7.	ՀՀ ԱԺ պատգամավոր Լիլիթ Գալստյան	ԿՔՏՎ) օրենքի նախագծի հոդված 4,	Հստակեցնել, թե կրթության բնագավառի ինչ սկզբունքների մասին է խոսքը 1) կետում՝ ուր իբրև նպատակ նշվում է «կրթության բնագավառի սկզբունքների առավելագույն իրացման ապահովումը» 2-րդ բաժնի 3) և 4) կետերում նշված «կրթական ծառայությունների արդյունավետության, ռիսկերի գնահատման և կառավարման» ի՞նչ կարգերի մասին է խոսքը. սահմանված չեն լիազորող նորմեր:	Ընդունվել է մասնակի, Հոդվածը խմբագրվել է	Ընդունվել է
8.	ՀՀ ԱԺ պատգամավոր Սիսակ Գաբրիելյան ՀՀ կառավարություն	ԿՔՏՎ) օրենքի նախագծի հոդված 5,	1. Տեսչական մարմինն իր նպատակների եւ խնդիրների իրականացման համար Հայաստանի Հանրապետության օրենքներով սահմանված կարգով իրականացնում է վերահսկողություն՝ 1) կրթության բնագավառում և բարձրագույն կրթության ոլորտում՝ կրթական ծրագրի համապատասխան մակարդակի իրականացման իրավունքի և յուրաքանչյուր որակավորման կամ կրթական ծրագրի աստիճանի լիցենզիայի համար սահմանված պայմանների պահպանման, ինչպես	Ընդունվել է. Հիմնավորում. Վերահսկողության ուղղությունները համապատասխանեց վել են կրթության բնագավառի օրենքներով սահմանված	Ընդունվել է

			նաև ուսումնական հաստատությունների (բացառությամբ՝ արտադարձական կրթության)՝ լիցենզավորման ենթակա գործունեությունից բխող՝ օրենսդրությամբ նախատեսված հաշվետվությունների հավաստիության նկատմամբ. 3) հանրակրթության (այդ թվում՝ նախադպրոցական կրթության), նախադպրոցական ծառայությունների և արտադպրոցական կրթության նկատմամբ՝ հետևյալ ուղղություններով. ա) նախադպրոցական կրթական ծրագրերի համապատասխանությունը նախադպրոցական կրթության պետական կրթական չափորոշիչների պահանջներին, զարգացնող միջավայրի չափանիշները, ըստ տարիքային խմբերի և զարգացման ոլորտների՝ սաների կրթական և զարգացման վերջնարդյունքներին ու սաներից ակնկալվող կարողունակություններին ներկայացվող պահանջներ. բ) հանրակրթական ուսումնական հաստատությունում իրականացվող կրթական ծրագրերի համապատասխանությունը տարրական, հիմնական և միջնակարգ հանրակրթական ընդհանուր, մասնագիտացված և հատուկ պետական ծրագրերի (հանրակրթական պետական ծրագիր) պահանջներին, ներառյալ՝ ուսումնական պլանի ընդհանրական կառուցվածքին և ուսումնական պլանի կազմման կանոններին, առարկայական չափորոշիչներին ու ծրագրերին, տարեկան ուսումնական ժամանակացույցներին, դասացուցակներին, երաշխավորված դասագրքերի ցանկին՝ անկախ հանրակրթական պետական ծրագիրն իրականացնող կազմակերպության կազմակերպական-իրավական ձևից. գ) հանրակրթական այլընտրանքային, այդ թվում՝ փորձարարական, հեղինակային և միջազգային հիմնական ծրագրերի՝ համապատասխանությունը հանրակրթական, այդ թվում՝ նախադպրոցական կրթական ծրագրերին, պետական չափորոշիչների	գործընթացներին և դրանց ձևակերպումներին, տարանջատվել ընդհանուր, հանրակրթական, նախադպրոցական, արտադպրոցական և մասնակիտական կրթության բնագավառները վերահսկողության ենթակա ուղղությունները: 2-րդ մասում հանվել են կրկնվող դրույթները, որոնք արդեն ամրագրված էին 6-րդ 7-րդ և 8-րդ հոդվածներում:	
--	--	--	---	--	--

			պարտադիր պահանջներին, տվյալ ծրագրի հաստատման կարգին. դ) լիազոր մարմնի կողմից օրենքով սահմանված ուղղություններով երաշխավորված արտադարձական ծրագրերի պահանջների ապահովում. ե) հանրակրթության յուրաքանչյուր կրթական ծրագրի մակարդակում փոխադրական (այդ թվում՝ Էքստեռն), ավարտական, պետական ավարտական քննությունների (ստուգման) անցկացում. զ) պետական հանրակրթական ուսումնական հաստատության դասարանների կազմավորման համապատասխանություն սահմանված չափանիշներին (կարգին). է) նախադպրոցական հաստատությունների սաների ընդունելության, խմբերի կազմավորման, պարապմունքների կազմակերպման, նախադպրոցական ծրագրերին և ծառայություններին ներկայացվող պահանջների և տևողության համապատասխանություն. ը) հանրակրթական ուսումնական հաստատություն ընդգրկված և պարտադիր կրթությունից դուրս մնացած, ինչպես նաև պարտադիր կրթությունից դուրս մնալու ռիսկում գտնվող երեխաներին բացահայտելու և հանրակրթական ուսումնական հաստատություն ընդգրկելու գործողություններ, այդ թվում՝ սահմանված ժամկետից ուշ ընդգրկվող երեխաների կրթություն կազմակերպելու գործընթաց. թ) ուսումնական հաստատության դպրոցական և անհատական բաղադրիչով սահմանված առարկաների ծրագրերի և խմբակների գործունեության՝ լիազոր մարմնի երաշխավորած պայմաններին համապատասխանություն. ժ) հանրակրթական ուսումնական հաստատություններում սովորողների ուսումնառությունը դասարանային (խմբային), անհատական, տնային ուսուցման կամ հեռավար (դիստանցիոն) կրթության միջոցով ապահովելու, ինչպես նաև՝ մանկավարժահոգեբանական աջակցության ծառայությունները ապահովելու գործընթացներ.		
--	--	--	---	--	--

			ժա) հանրակրթական, այդ թվում՝ նախադպրոցական կրթական ծրագրերից բխող ուսումնական նյութերի, դասագրքերի, ուսումնառության նյութերի, ուսումնամեթոդական, ուսումնաօժանդակ ձեռնարկների, ուսումնադիտողական նյութի առկայություն. ժբ) նախադպրոցական ուսումնական հաստատությունների նյութատեխնիկական հագեցվածության պետական նորմատիվների, ներառական և երեխայակենտրոն միջավայրի չափանիշների համապատասխանություն՝ երեխաների տարիքային և զարգացման առանձնահատկություններից բխող նորմատիվներին, ժգ) պետական հանրակրթական, և համայնքային նախադպրոցական ուսումնական հաստատությունների տնօրենների օրենքով և ուսումնական հաստատությունների օրինակելի կանոնադրությամբ վերապահված պարտականությունների կատարման իրավաչափություն, ժդ) հանրակրթական, նախադպրոցական ուսումնական հաստատությունների մանկավարժական աշխատողների թափուր տեղի համալրման (մրցույթի անցկացման, ընտրության կամ նշանակման) գործընթացներ, ժե) հանրակրթական, նախադպրոցական ուսումնական հաստատությունների մանկավարժական և վարչական աշխատողների պաշտոնների՝ սահմանված անվանացանկին, զբաղեցրած պաշտոնի նկարագրերին, իսկ պետական և համայնքային նախադպրոցական հաստատությունների դեպքում՝ նաև օրինակելի հաստիքացուցակին համապատասխանություն. ժզ) արտադպրոցական ծրագրեր իրականացնող կազմակերպությունների և կենտրոնների մանկավարժական աշխատողների՝ պաշտոնների անվանացանկին, դրանց նկարագրերին համապատասխանություն. ժէ) հանրակրթական, նախադպրոցական ուսումնական հաստատություններում կրթական գործընթացի կազմակերպման համար գործառնվող		
--	--	--	---	--	--

			փաստաթղթերի համապատասխանություն սահմանված անվանացանկին և ձևերին, ինչպես նաև փաստաթղթաշրջանառության ընթացքում դրանց վարման կանոնների ապահովում, ժգ) օրենսդրությամբ սահմանված այլ ուղղություններ: 3) Մասնագիտական կրթության նկատմամբ՝ հետևյալ ուղղություններով. ա) մասնագիտական ուսումնական հաստատությունում իրականացվող լիցենզավորված որակավորման մոդուլային ծրագրի համապատասխանությունը մասնագիտական կրթության յուրաքանչյուր որակավորման բնութագրիչին, աշխատանքի վրա հիմնված ուսումնառության կազմակերպման պահանջներին, որակավորումը (ուղղվածությունը) ապահովող փաստաթղթերի և ուսումնամեթոդական փաթեթին. բ) հիմնական կրթության հիմքով մասնագիտական կրթական ծրագիր իրականացնելու դեպքում՝ միջնակարգ կրթության երրորդ մակարդակի պետական բաղադրիչով սահմանված առարկաների նվազագույն ցանկի ու ծավալի ապահովման պայմաններ. գ) յուրաքանչյուր ուսումնական տարի լրիվ կամ մասնակի կրթաթոշակի ձևով պետական կամ հանրային մասնագիտական ուսումնական հաստատություն ընդունված սովորողների թվի՝ հատկացված տեղերին (այդ թվում՝ նպատակային ուսուցման) համապատասխանություն, ե) պետության կողմից լրիվ կամ մասնակի կրթաթոշակ տրամադրելու համապատասխանությունը սահմանված չափանիշներին և պայմաններին (դեպքը, հիմքը և չափը), զ) մասնագիտական ուսումնական հաստատությոն ընդունելության, ուսանողի՝ մեկից ավելի մասնագիտական կրթություն ստանալու, մեկ հաստատությունից այլ հաստատություն կամ մեկ որակավորման ծրագրից այլ ծրագիր տեղափոխվելու, ինչպես նաև ուսանողների ուսումնառությունը		
--	--	--	--	--	--

			ընդհատման, ազատման կամ հեռացման միջոցով դադարեցնելու, կամ ուսումնառությունը դադարեցրած անձի ուսանողական իրավունքը վերականգնելու ընթացակարգեր. է) պետական ամփոփիչ ստուգում անցկացնելու, վերահանձնելու, ինչպես նաև սահմանված ժամկետից շուտ կամ ուշ որակավորում շնորհելու ընթացակարգերի հիմքեր. թ) մասնագիտական ուսումնական հաստատությունների մանկավարժական աշխատողի թափուր տեղի համար մրցույթի կարգի պահպանում, մրցույթ չհայտարարելու դեպքեր. ժ) պետական մասնագիտական ուսումնական հաստատության տնօրենի մրցութային ընտրության և նշանակման գործընթաց. ժա) պետական մասնագիտական ուսումնական հաստատության խորհրդի անդամին առաջադրելու, փոխարինելու, լիազորությունները դադարելու կամ դադարեցնելու հիմքեր: 2. Կրթության բնագավառի տեսչական վերահսկողության միջոցառումներից ստացված կամ ձեռք բերված տվյալների հիման վրա տեսչական մարմինը՝ 1) իրականացնում է լիցենզավորման ենթակա գործունեությունից բխող տարեկան հաշվետվությունների ուսումնասիրություն եւ վերլուծություն. 2) իրականացնում է բացատրական աշխատանքներ կրթության բնագավառը կարգավորող օրենսդրության կիրառման վերաբերյալ, ուսումնական հաստատություններին իրազեկում է իրենց իրավունքների եւ պարտականությունների մասին, իրականացնում է խորհրդատվություն կանխարգելիչ աջակցություն. 3) կազմում է հաշվետվություններ, միջնորդագրեր, հանձնարարականներ, կարգադրագրեր, որոշումներ, ակտեր, եզրակացություններ, տեղեկանքներ,		
--	--	--	--	--	--

			արձանագրություններ, վերլուծություններ եւ օրենքով նախատեսված այլ փաստաթղթեր.		
9.	ՀՀ ԱԺ պատգամավոր Լիլիթ Գալստյան	ԿՐՏՎ օրենքի նախագծի հոդված 5,	Ժ. կետում «հաշմանդամություն» բառը փոխարինել կամ լրացնել «սահմանափակ կարողություններ ունեցող սովորողների» բառերով:	Ընդունվել է մասնակի Հոդվածն ամբողջությամբ խմբագրվել է և համապատասխանեցվել օրենսդրության տերմինաբանությանը	Ընդունվել է
10.	ՀՀ ԱԺ պատգամավոր Սիսակ Գաբրիելյան ՀՀ կառավարություն	ԿՐՏՎ) օրենքի նախագծի հոդված 6,	Լրացնել 3-րդ մաս, հետևյալ բովանդակությամբ՝ 3. Վերահսկողության շրջանակում անհրաժեշտ, տեսչական մարմնին հասանելի տեղեկատվական համակարգերում առկա թվայնացված տվյալները ձեռք են բերվում բացառապես այդ համակարգերի միջոցով՝ առանց վերահսկվող սուբյեկտին այցելելու կամ վերջինից պահանջելու:	Ընդունվել է Հիմնավորում. Կարգավորման դաշտ է բերվել բաց թվային տվյալների օգտագործման հնարավորության հարցը, ինչը հնարավորություն կտա վերահսկողությունը իրականացնել նաև տեղեկատվական հասանելի բազաների կիրառմամբ՝ ավելի արագ և ծախսարդյունավետ միջոցներով:	Ընդունվել է
11.	ՀՀ ԱԺ պատգամավոր Սիսակ Գաբրիելյան ՀՀ կառավարություն	ԿՐՏՎ) օրենքի նախագծի հոդված 7	Լրացնել 2-րդ մաս, համապատասխանաբար 2-րդ մասը համարակալել 3-րդ. «2. Ստուգման ընթացքում ստուգաթերթերի հարցերին պատասխանելու համար գործաձևվում են կրթության կառավարման տեղեկատվական համակարգում առկա թվայնացված տվյալները: » Նոր համարակալմամբ 4-րդ մասը շարադրել հետևյալ խմբագրությամբ՝	Ընդունվել է Տես վերևի հիմնավորումը	Ընդունվել է

			«4. Վերահսկվող սուբյեկտների գործունեության անհատական ռիսկի բաղադրիչը հաշվարկելիս հիմք են ընդունվում նաեւ սույն օրենքով սահմանված տեսչավորման արդյունքները:»		
12.	ՀՀ ԱԺ պատգամավոր Լիլթ Գալստյան	ԿՐՏՎ) օրենքի նախագծի հոդված 7	Վերահսկվող սուբյեկտների գործունեության ռիսկայնության աստիճանը որոշելու չափանիշներ սահմանել կամ կարգը սահմանող լիազորող նորմ, կամ տալ հղում գործող կարգին, եթե սահմանված է:	Ընդունվել է մասնակի Հոդվածում կատարվել է լրացում	Ընդունվել է
13.	ՀՀ ԱԺ պատգամավոր Սիսակ Գաբրիելյան ՀՀ կառավարություն	ԿՐՏՎ) օրենքի նախագծի հոդված 8	1) Հոդվածը սահմանել տեսչավորման գործընթացի գործողությունների հաջարդականության տրամաբանությամբ. 2) 3-րդ մասը շարագրել հետևյալ խմբագրությամբ՝ «3. Ծրագիրը ներառում է տեսչավորման ենթակա հանրակրթական կամ նախադպրոցական ուսումնական հաստատության լրիվ անվանումը, գտնվելու վայրը, (հասցեն), վերջին տեսչավորման ավարտի ամսաթիվը, մասնագիտական կրթության որոշակի մակարդակում տվյալ որակավորումը հիմնական կրթության հիմքով կազմակերպելու դեպքում՝ տվյալ որակավորման անվանումը:» 2) 5-րդ մասում հանել «ինտերնետային» բառը. 3) 7-րդ մասի 1-ին նախադասությունում «Տեսչավորման իրականացման» բառերը փոխարինել «Տեսչավորում իրականաց-նելու մասին» բառերով, «փոխարինող» բառից հետո լրացնել «պաշտոնատար անձի ստորագրմանը», իսկ 2-րդ նախադասությունում՝ «նշում է կատարում» բառերից հետո շարադրել՝ «տեսչավորում իրականացնելու մասին հրամանում և ստորագրում:».	Ընդունվել է. Հիմնավորում. Առաջարկվող ձևակերպումներով առավել հստակեցվել է գործընթացները, ինչպես նաև շտկվել լեզվական ոճը	Ընդունվել է

			4) նոր 9-րդ մասում «հաստատության» բառից հետո լրացնել «տեսչավորման ենթական» բառերը. 5) նոր 10-րդ մասում «իրականացմանը» բառը փոխարինել «գործընթացում» բառով. 6) նոր 11-րդ մասի 3-րդ կետի «ծնողների» բառից հետո լրացնել «օրինական ներկայացուցիչների» բառերը, իսկ 4-րդ կետը շարադրել հետևյալ խմբագրությամբ՝ «4) սույն մասի 1-3-րդ կետերով կատարված գործողությունների արդյունքների հիման վրա ուսուցչի (դաստիարակի)՝ (տվյալ առարկայի դասավանդման բնութագրի կազմում՝ ըստ ձեւաթղթերի:» 7) նոր 17-րդ մասի 3-րդ կետում «ամսաթիվն ու համարը» բառերը փոխարինել «վավերապայմանները» բառով, իսկ 6-րդ մասը շարադրել հետևյալ խմբագրությամբ՝ «6) ուսումնական հաստատության անվանումը, համապատասխան կրթական ծրագրի մակարդակը, այդ թվում՝ մասնագիտական կրթութմակարդակի որակավորումը հիմնական կրթության հիմքով իրականացվելու դեպքում՝ նաև որակավորումը.» բառով. 8) նոր 18-րդ մասում «ինչպես նաեւ» բառերից հետո շարադրել հետևյալ կերպ՝ «ներգրավված մասնագետների իրականացրած գործառնությունների ամփոփ նկարագրությունը և սույն հոդվածի 11-րդ մասով նախատեսված գործողությունների վերաբերյալ տեղեկություններ:» 9) նոր 19-րդ մասում լրացնել հետևյալ բովանդակությամբ նախադասություն. «Տեսչավորման եզրակացությանը կցվում են տեսչավորման ընթացքում կիրառված ձևաթղթերը:» 10) նոր 20-րդ մասի 1-ին նախադասությունը շարադրել հետևյալ խմբագրությամբ՝		
--	--	--	---	--	--

			«Տեսչավորման եզրակացությունը ստորագրվելուց հետո երեք աշխատանքային օրվա ընթացքում պատշաճ ձևով (առձեռն, պաշտոնական կամ տեսչավորված ուսումնական հաստատության ղեկավարի կամ նրան փոխարինող պաշտոնատար անձի հայտնած էլեկտրոնային փոստի հասցեով կամ փոստային առաքմամբ) ներկայացվում է տեսչավորված ուսումնական հաստատության ղեկավարին կամ նրան փոխարինող պաշտոնատար անձին:» 11) նոր 21-րդ մասում՝ «տասնօրյա ժամկետում» բառերը փոխարինել «յոթ աշխատանքային օրվա ընթացքում» բառերով		
14.	ՀՀ ԱԺ պատգամավոր Լիլիթ Գալստյան	ԿՐՏՎ) օրենքի նախագծի հոդված 8	1) 5-րդ կետում օգտագործվում է «տեսչական մարմնի պաշտոնական ինտերնետային կայք», իսկ 22-րդ կետում՝ «Տեսչական մարմնի պաշտոնական կայքէջ» բառակապակցությունները: Նույնականացել: 2) 4-րդ կետում նշվում է «Ծրագրում փոփոխությունները կատարվում են տեսչական մարմնի կառավարման խորհրդի համաձայնությամբ»: Հստակեցնել, լրացնել. ա/ ո՞ր մարմին է լիազորված հաստատելու տեսչավորման տարեկան ծրագիրը, բ/ ինչպե՞ս է ձևավորվում և ինչ լիազորություններով է օժտված տեսչական մարմնի կառավարման խորհուրդը: 3) «Տեսչավորումն իրականացվում է տեսչական մարմնի ղեկավարի հանձնարարագրի (կետ 9) կամ հրամանի (կետ 11) հիմքով»: Նույնականացնել կամ հիմնավորել տարբերությունը:	Ընդունվել է Չի ընդունվել Հարցը կարգավորված է «Տեսչական մարմիններին մասին» օրենքով Հոդվածը խմբագրվել է	Ընդունվել է Չի ընդունվել Ընդունվել է

			4) 14 կետի 1) ենթակետում «այլ» բառից հետո լրացնել «սահմանված կամ նախատեսված» բառը:	Ընդունվել է մասնակի, բոլոր փաստաթղթերը նույնականացվել են	Ընդունվել է
15.	ՀՀ ԱԺ պատգամավոր Սիսակ Գաբրիելյան ՀՀ կառավարություն	ԿՔՏՎ) օրենքի նախագծի հոդված 9,	1) հոդվածը շարադրել գործողությունների հաջորդականության տրամաբանությամբ, հետևաբար նաև՝ նոր համարակալումով. 2) 1-ին մասի 1-ին նախադասությունը շարադրել տեղիկյալ կերպ. «1. Դիտարկումն իրականացվում է տեսչական մարմնի ղեկավարի հրամանի հիման վրա, որում նշվում են տեսչական մարմնի անվանումը, դիտարկում իրականացնող անձի (անձանց) պաշտոնը, անունը, ազգանունը, դիտարկման հիմքերը դիտարկման նպատակը, ժամկետը, ուսումնական հաստատության անվանումը, կրթական ծրագրի մակարդակը, հասցեն (գտնվելու վայրը):» Իսկ 3-րդ նախադասությունում «բազմաթիվ» բառը փոխարինել « երկու կամ ավելի» բառերով. 3) 6-րդ մասի 1-ին նախադասությունը շարադրել հետևյալ կերպ. «6.Դիտարկման հրամանում նշված ժամկետն ավարտվելուց հետո՝ հինգ աշխատանքային օրվա ընթացքում, դիտարկում իրականացնող անձը կազմում է տեղեկանք, որում նշվում են դիտարկում իրականացնող մարմնի անվանումը, դիտարկում իրականացնող անձի պաշտոնը, անունը, ազգանունը, դիտարկվող ուսումնական հաստատության անունը (անվանումը), կրթական ծրագրի մակարդակը, հասցեն (գտնվելու վայրը), խախտումներ հայտնաբերելու դեպքում՝ նաեւ բացահայտված խախտումները, խախտումների նկարագրությունը, խախտման ժամկետը (եթե հնարավոր է որոշել) եւ հղումը նորմատիվ իրավական	Ընդունվել է. Հիմնավորում. Առաջարկվող ձևակերպումներով առավել հստակեցվել է գործընթացները, ինչպես նաև շտկվել լեզվական ոճը	Ընդունվել է

			ակտի այն դրույթին (դրույթներին), որի (որոնց) պահանջները չեն կատարվել կամ խախտվել են:» 4) նոր 7-րդ և 8-րդ մասերը շարադրել հետևյալ կերպ. «7. Դիտարկման արդյունքում տեսչական մարմնի ղեկավարը ուսումնական հաստատության ղեկավարին կամ նրան փոխարինող պաշտոնատար անձին կարող է ներկայացնել առաջարկություններ, տալ հանձնարարականներ կամ կարգադրագրեր՝ բացահայտված խախտումները վերացնելու, օրենդրությանը չհակասող այլ միջոցներ ձեռնարկելու վերաբերյալ սահմանելով ժամկետներ: 8. Դիտարկման արդյունքում սահմանված կարգով կազմված տեղեկանքը երկու աշխատանքային օրվա ընթացքում տրամադրվում է Գրասենյակին, ինչպես նաեւ շահագրգիռ պետական կառավարման մարմիններին, մարզպետին կամ տեղական ինքնակառավարման մարմիններին՝ համաձայն սույն օրենքի 11-րդ հոդվածի 1-ին մասի:». 5) նոր 10-րդ և 11-րդ մասերը շարադրել հետևյալ կերպ. «10. Տեսչական մարմինն իր պաշտոնական կայքում եռօրյա ժամկետում պարտադիր տեղադրում է իրականացված դիտարկումների արդյունքների մասին տեղեկատվություն, որը ներառում է դիտարկված ուսումնական հաստատության անվանումը, գտնվելու վայրը, , դիտարկման առարկան, հրապարակման ենթակա դիտարկման արդյունքները: 11. Դիտարկման արդյունքներն օգտագործվում են ուսումնական հաստատության ռիսկը գնահատելիս:»		
16.	ՀՀ ԱԺ պատգամավոր Սիսակ Գաբրիելյան ՀՀ կառավարություն	ԿՔՏՎ) օրենքի նախագծի հոդված 10, մաս 1	Շարադրել հետևյալ խմբագրությամբ. 1. Ուսումնական հաստատության կողմից «Լիցենզավորման մասին» օրենքով եւ կրթական ծրագրի համապատասխան մակարդակի իրականացման իրավունքի և որակավորման լիցենզիայի տրման համար	Ընդունվել է. Հիմնավորում. Առաջարկվող ձևակերպումներով առավել հստակեցվել	Ընդունվել է

			սահմանված պայմանները խախտելու դեպքում տեսչական մարմնի ղեկավարը լիցենզիայի գործողությունը դադարեցնելու վերաբերյալ միջնորդագիր է ներկայացնում լիազոր մարմին՝ տեսչական մարմնի կողմից իրականացված վարույթի արդյունքում ընդունված վարչական ակտն անբողոքարկելի դառնալուց հետո՝ հինգ աշխատանքային օրվա ընթացքում: 2) 2-րդ մասը հանել 3) «հնգօրյա ժամեկտում» բառերը փոխարինել «հինգ աշխատանքային օրվա» բառերով.	է գործընթացները, ինչպես նաև շտկվել լեզվական ոճը	
17.	ՀՀ ԱԺ պատգամավոր Սիսակ Գաբրիելյան ՀՀ կառավարություն	ԿՐՏՎ) օրենքի նախագծի հոդված 11, վերնագիր և մաս 3	1) Վերնագրում «որոշումների» բառը փոխարինել «փաստաթղթերի» բառով 2) 3-րդ մասում՝ «ներկայացուցիչներին» բառից հետո լրացնել՝ ծանուցվողի ստորագրությամբ: բառերը. 3) 4-րդ մասում «եւ»-ը փոխարինել «կամ»-ով 4) 5-րդ մասում «առձեռն» բառից հետո լրացնել «՝ ծանուցվողի ստորագրությամբ:» բառերը. 5) 6-րդ մասը շարադրեք հետևյալ կերպ. «6. Թղթակցությունը փոստային առաքմամբ ուղարկվելու դեպքում վարչական վարույթին կցվում է հասցեատիրոջն ուղարկվելու մասին ծանուցվողի կողմից ստացման վերաբերյալ ապացույցը:» 5) 11-րդ մասում «հաջորդող» բառից հետո հանել «օրվանից հաշված» բառերը	Ընդունվել է. Հիմնավորում. Առաջարկվող ձևակերպումներով առավել հստակեցվել է գործընթացները, ինչպես նաև շտկվել լեզվական ոճը	Ընդունվել է
18.	ՀՀ ԱԺ պատգամավոր Սիսակ Գաբրիելյան ՀՀ կառավարություն	ԿՐՏՎ) օրենքի նախագծի հոդված 12, մաս 1	1) 1-ին կետում «վերահսկողություն», բեռի հետո լրացնել «, իսկ սույն օրենքով սահմանված դեպքում՝ բարձրագույն կրթության ոլորտի տեսչական վերահսկողություն.». .». 2) 4-րդ կետում հանել «իրերը» բառը, իսկ «յոթ» բառից հետո լրացնել «աշխատանքային» բառը	Ընդունվել է. Հիմնավորում. Առաջարկվող ձևակերպումներով	Ընդունվել է

			3) 5-րդ կետը շարադրել հետևյալ կերպ. «5) օրենքով սահմանված դեպքերում հանձնարարականներ և կարգադրագրեր, տալու վերահսկվող սուբյեկտներին՝ վերահսկողության ընթացքում հայտնաբերված խախտումների եւ անհամապատասխանությունների վերացման վերաբերյալ, դրանց կատարման համար սահմանելով ժամկետներ.»	առավել հստակեցվել է գործընթացները,	
19	ՀՀ ԱԺ պատգամավոր Սիսակ Գաբրիելյան ՀՀ կառավարություն	ԿՐՏՎ օրենքի նախագծի հոդված 13, մաս 1	1-ին կետը շարադրել հետևյալ կերպ. «գործել բացառապես օրենքով սահմանված իր լիազորությունների շրջանակում՝ պահպանելով բարեվարքության կանոնները,» 4-րդ կետը շարդրել հետևյալ կերպ. «4) պահպանել անձնական տվյալների պաշտպանության մասին օրենսդրության պահանջները, այդ թվում՝ պահանջել այնպիսի անձնական տվյալներ, որոնք սահմանված են օրենքով և անհարժեշտ են երեխայի լավագույն շահի պաշտպանության համար: » 5-րդ կետում «պահանջները» բառից հետո քարադրել հետևյալ կերպ. «՝ օրենքով սահմանված գաղտնիք պարունակող փաստաթղթերի հետ աշխատելու ընթացքում, այդ թվում՝ ծառայությունը դադարեցնելուց հետո.» 2) 2-րդ մասը շարադրել հետևյալ խմբագրությամբ. «2. Տեսչական մարմնի ծառայողները պատասխանատվություն են կրում վերահսկվող սուբյեկտից վերահսկողության նպատակով ժամանակավորապես վերցրած փաստաթղթերի եւ այլ անհրաժեշտ նյութերի որակական եւ քանակական ամբողջականությունը պահպանելու և սահմանված ժամկետում դրանք վերադարձնելու համար:»	Ընդունվել է. Հիմնավորում. Առաջարկվող ձևակերպումներով առավել հստակեցվել է գործընթացները,	Ընդունվել է
20.	ՀՀ ԱԺ պատգամավոր Սիսակ Գաբրիելյան	ԿՐՏՎ օրենքի նախագծի հոդված 14, մաս 1	4-րդ կետում փաստաբանների բառը փոխարինել «լիազորված ներկայացուցիչների» բեռերով	Ընդունվել է	Ընդունվել է

	ՀՀ կառավարություն				
21.	ՀՀ ԱԺ պատգամավոր Սիսակ Գաբրիելյան ՀՀ կառավարություն	ԿՐՏՎ օրենքի նախագծի հոդված 15, մաս 1	Հանել 1-ին կետը	Ընդունվել է	Ընդունվել է
22.	ՀՀ ԱԺ պատգամավոր Սիսակ Գաբրիելյան ՀՀ կառավարություն	ԿՐՏՎ օրենքի նախագծի հոդված 17,	1) 3-րդ մասում «երեք» բառը փոխարինել «վեց» բառով 2) Սահմանել անցումային դրույթներ, լրացնել հետևյալ բովանդակությամբ 4-րդ մաս. «4. Սույն օրենքի 5-րդ հոդվածի 1-ին մասի՝ 1) 1-ին կետով սահմանված կրթական ծրագրի համապատասխան մակարդակի իրականացման իրավունքի և յուրաքանչյուր որակավորման կամ կրթական ծրագրի աստիճանի լիցենզիայի համար սահմանված պայմանների պահպանման նկատմամբ վերահսկողության դրույթը ուժի մեջ է մտնում «Կրթության մասին» օրենքի 41-րդ հոդվածի դրույթն ուժի մեջ մտնելուց հետո: Մինչ այդ տեսչական մարմինը վերահսկողություն է իրականացնում կրթական ծրագրի համապատասխան մակարդակի իրականացման լիցենզիայի պահանջների հիման վրա: 2) 3-րդ կետի «ա», «բ», «գ», «դ» և «է» ենթակետերով սահմանված նոր կանոնակարգումներն ուժի մեջ են մտնում «Մասնագիտական կրթության և ուսուցման մասին» օրենքից բխող գործողությունների ժամանակացուցին համապատասխան՝ դրանք ընդունվելուց հետո, բայց ոչ ուշ քան 2026 թվականի հունվարի 1-ից: Մինչ այդ տեսչական մարմինը վերահսկողություն է իրականացնում, համապատասխանաբար՝ ա.սույն կետի «ա» և «բ» ենթակետերի մասով՝ մասնագիտական կրթության պետական չափորոշի համապատասխանության նկատմամբ,	Ընդունվել է	Ընդունվել է

			բ. սույն կետի «գ», «դ» ենթակետերի մասով՝ կրթաթոշակի, պետության կողմից լրիվ կամ մասնակի (զեղչ) փոխհատուցման և կրթաթոշակի տրամադրման պայմանների պահպանման նկատմամբ:»		
23.	Ազգային ժողովի պատգամավոր Լիլիթ Գալստյան	ԿՔՏՎ օրենքի նախագծի 8-րդ հոդված	Նախագծի ամբողջ տեքստում «հանձնարարագիր» բառը հանվել է, և թողնվել է միայն «հրաման» բառը:	Ընդունվել է Սույն փոփոխությունը արդեն իսկ կատարվել է 15.01.2025թ. Գիտության, կրթության, մշակույթի, սփյուռքի, երիտասարդության և սպորտի հարցերի մշտական հանձնաժողովից նիստից հետո:	Ընդունվել է
24.	ՀՀ կառավարություն	«ԿՔՏՎ ՕՆ» 11-րդ հոդվածի 11-րդ մաս	Նախագծի 11-րդ հոդվածի 11-րդ մասում առաջարկում ենք՝ 1. « http://www.azdarar.am հասցեում» բառերը փոխարինել «Հայաստանի Հանրապետության հրապարակային ծանուցումների պաշտոնական ինտերնետային կայքում» բառերով, 2. «երրորդ» բառը փոխարինել «հինգերորդ» բառով: Առաջարկը պայմանավորված է հիմք ընդունելով «Վարչարարության հիմունքների և վարչական վարույթի մասին» օրենքի 29.1.-րդ հոդվածի 15-րդ մասի կարգավորումը՝ առ այն, որ ծանուցումը տեղադրվում է Հայաստանի Հանրապետության հրապարակային ծանուցումների պաշտոնական ինտերնետային կայքում: Սույն մասով նախատեսված գործողությունները կատարելուց հետո՝ հինգերորդ օրը, համապատասխան ծանուցումները համարվում են հանձնված (ստացված):	Ընդունվել է	Ընդունվել է

25.	ՀՀ ԱԺ պատգամավոր Սիսակ Գաբրիելյան ՀՀ կառավարություն	«Կրթության մասին» օրենքում լրացումներ կատարելու մասին» օրենքի նախագծի 1-ին հոդված	Շարադրել հետևյալ խմբագրությամբ. 1) վերնագրում, 1-ին և 2-րդ մասերում « միջնակարգ» բառից հետո շարադրել «, մասնագիտական և բարձրագույն» բառերով, այնուհետև ինչպես տեքստում. 2) 1-ին մասում հանել «պետական» բառը, 3) 2-րդ մասում «ոլորտի» բառը փոխարինել , «բնագավառի» բառով, իսկ «վերահսկողությունը» բառից հետո լրացնել «(ստուգման, տեսչավորման, դիտարկման եւ օրենքով սահմանված այլ ձեւերով)» բառերով,	Ընդունվել	Ընդունվել է
26.	ՀՀ կառավարություն	«Կրթության մասին» օրենքում լրացումներ կատարելու մասին» օրենքի նախագծի 2- րդ հոդված	Նախագծի 2-րդ հոդվածում առաջարկում ենք՝ 1.հոդվածը լրացնել հետևյալ բովանդակությամբ վերնագիր՝ «Եզրափակիչ մաս և անցումային դրույթ», 2. հոդվածի «Սույն» բառից առաջ լրացնել «1.» թիվը և կետադրական նշանը, իսկ «օրը» բառից հետո լրացնել «, բացառությամբ 1-ին հոդվածով լրացվող 3-րդ մասի, որն ուժի մեջ է մտնում 2026 թվականի հունվարի 1-ից» բառերով և կետադրական նշանով: Առաջարկությունը պայմանավորված է այն հանգամանքով, որ ներկայումս ուսումնական հաստատությունների հաշվետվությունների ուսումնասիրությունը և վերլուծությունը վերապահված է ոլորտի քաղաքականությունը մշակող մարմնին, և տեսչական մարմնին գործառույթի սահուն փոխանցումը ապահովելու համար անհրաժեշտ է անցումային շրջան, հետևաբար Նախագծով սահմանվում է անցումային դրույթ, որ ուսումնական հաստատությունների կողմից հաշվետվությունները տեսչական մարմին ներկայացվելու վերաբերյալ կարգավորումը գործելու է 2026 թվականի հունվարի 1-ից:	Ընդունվել է	Ընդունվել է
27.	ՀՀ կառավարություն	«Բարձրագույն և հետբուհական մասնագիտական	Հաշվի առնելով, որ նախագծում կատարվել է և՛ լրացում և՛ փոփոխություն, առաջարկում ենք նախագծի	Ընդունվել է	Ընդունվել է

		կրթության մասին» օրենքում լրացումներ կատարելու մասին» օրենքի նախագծի վերնագիր	վերնագրում «ԼՐԱՅՈՒՄՆԵՐ» բառը փոխարինել «ՓՈՓՈԽՈՒԹՅՈՒՆ և ԼՐԱՅՈՒՄ» բառերով: Առաջարկվող կարգավորման նպատակը բովանդակության ամբողջականության ապահովելն է:		
28.	ՀՀ ԱԺ պատգամավոր Սիսակ Գաբրիելյան ՀՀ կառավարություն	«Բարձրագույն և հետբուհական մասնագիտական կրթության մասին» օրենքում լրացումներ կատարելու մասին» օրենքի նախագծի 1-ին և 2-րդ հոդվածներ	Շարադրել հետևյալ հետեյալ խմբագրությամբ. Հոդված 1. «Բարձրագույն եւ հետբուհական մասնագիտական կրթության մասին» 2004 թվականի դեկտեմբերի 14-ի ՀՕ-62-Ն օրենքի (այսուհետեւ՝ Օրենք) 13.1-րդ հոդվածի. 1) 1-ին մասը՝ հետեյալ խմբագրությամբ. «1. Բարձրագույն ուսումնական հաստատության գործունեության իրականացման ժամանակ լիցենզավորման կարգերով սահմանված լիցենզիայի պարտադիր պայմանների, ինչպես նաև սույն օրենքով նախատեսված դեպքերում, կրթության պետական կառավարման լիազորված մարմինը, սույն օրենքով սահմանված կարգով կամ կրթության բնագավառում վերահսկողություն իրականացնող տեսչական մարմնի միջնորդության հիման վրա կրթության պետական կառավարման լիազորված մարմինը օրենքով սահմանված կարգով բարձրագույն ուսումնական հաստատության նկատմամբ կիրառում է նախագգուշացում կամ դադարեցնում է լիցենզիայի գործունեությունը: 2) 4-րդ մասը ուժը կորցրած ճանաչել. 3) 5-րդ մասի՝ ա) 1-ին կետում «3-րդ և 4-րդ մասերով» բառերը շարադրել «3-րդ մասով». բ) 3-րդ կետը շարադրել հետևյալ խմբագրությամբ՝ «3) կրթության բնագավառում վերահսկողություն իրականացնող տեսչական մարմնի նշանակած տուգանքը չվճարելու, իսկ վճարելու դեպքում՝ խախտումը չվերացնելու դեպքում.».	Ընդունվել է	Ընդունվել է

			Հոդված 2. Օրենքը լրացնել հետևյալ բովանդակությամբ 13.2-րդ հոդվածով. «Հոդված 13.2. Կրթության բնագավառում վերահսկողություն իրականացնող տեսչական մարմինը 1. Բարձրագույն ուսումնական հաստատության գործունեության իրականացման ժամանակ լիցենզավորման կարգերով սահմանված լիցենզիայի պարտադիր պայմանների նկատմամբ վերահսկողությունն իրականացնում է կրթության բնագավառում վերահսկողություն իրականացնող տեսչական մարմինը (այսուհետ՝ տեսչական մարմին):		
29.	ՀՀ ԱԺ պատգամավոր Սիսակ Գաբրիելյան ՀՀ կառավարություն	«Վարչական իրավախախտումների վերաբերյալ Հայաստանի Հանրապետության օրենսգրքում լրացումներ կատարելու մասին» օրենքի նախագծի 1-ին հոդված	Փոփոխվող հոդվածի 1-3-րդ մասերը շարադրել հետևյալ խմբագրությամբ՝ «Հոդված 189.29. Բարձրագույն կրթության բնագավառում օրենսդրության պահանջները խախտելը 1. Բարձրագույն կրթության համապատասխան մակարդակներում կրթական ծրագրի իրականացման իրավունքի տրամադրման օրենսդրությամբ սահմանված պայմանները խախտելը, ինչպես նաև բարձրագույն կրթության համապատասխան մակարդակի յուրաքանչյուր աստիճանի ու որակավորման համար լիցենզիայի տրման պայմանները խախտելը՝ առաջացնում է նախազգուշացում: 2. Բարձրագույն կրթության համապատասխան մակարդակներում կրթական ծրագրի իրականացման իրավունքից և յուրաքանչյուր աստիճանի ու որակավորման համար լիցենզիայի պայմաններից բխող՝ օրենքով նախատեսված հաշվետվությունների ներկայացման ժամկետը 10 օրվանից ավելի ժամկետով խախտելը՝	Ընդունվել է	Ընդունվել է

			առաջացնում է տուգանք՝ իրավաբանական անձի նկատմամբ նվազագույն աշխատավարձի հազարապատիկի չափով: 3. Բարձրագույն կրթության համապատասխան մակարդակի յուրաքանչյուր աստիճանի ու որակավորման համար տրված լիցենզիայով սահմանված սովորողների սահմանային թիվը գերազանցելը՝ առաջացնում է տուգանք՝ նվազագույն աշխատավարձի հազարապատիկի չափով չափով:		
30.	ՀՀ կառավարություն	«Վարչական իրավախախտումների վերաբերյալ Հայաստանի Հանրապետության օրենսգրքում լրացումներ կատարելու մասին» օրենքի նախագծի 2-րդ հոդված	Նախագծի 2-րդ հոդվածում առաջարկում ենք՝ 1. հոդվածը նոր լրացվող 244.24-րդ հոդվածի վերնագրում և 1-ին մասում «նկատմամբ» բառը հանել, 2. հոդվածը նոր լրացվող 244.24-րդ հոդվածի 1-ին մասում «189.29-րդ հոդվածով» բառերը փոխարինել «189.29-189.30-րդ հոդվածներով» բառերով: Նախագծում սույն լրացման վերաբերյալ պարզաբանումը ներկայացվել է 7-րդ կետում:	Ընդունվել է	Ընդունվել է
31.	ՀՀ կառավարություն	«Վարչական իրավախախտումների վերաբերյալ Հայաստանի Հանրապետության օրենսգրքում լրացումներ կատարելու մասին» օրենքի նախագծի 2-րդ և նոր 3-րդ հոդվածներ	Լրացնել նոր հոդված հետևյալ բովանդակությամբ. Հոդված 2. Հոդված 189.30. Ուսումնական հաստատությունների և կազմակերպությունների կողմից հաշվետվությունները չներկայացնելը 1. Ուսումնական հաստատությունների և կազմակերպությունների կողմից հաշվետվությունները օրենսդրությամբ սահմանված ժամկետում կրթության բնագավառի վերահսկողություն իրականացնող տեսչական մարմին չներկայացնելը՝ առաջացնում է տուգանք՝ նվազագույն աշխատավարձի հինգհարյուրապատիկի չափով:»: Նոր համարակալումով պայմանավորված 2-րդ հոդվածը համարել 3-րդ, ինչպես նաև 189.29-րդ բառերից հետո լրացնել «և 189.30-րդ» բառերը:	Ընդունվել է	Ընդունվել է

32.	ՀՀ կառավարություն	«Վարչական իրավախախտումների վերաբերյալ Հայաստանի Հանրապետության օրենսգրքում լրացումներ կատարելու մասին» օրենքի նախագծի 3-րդ հոդված, նոր 4-րդ	Հոդված 4. Սույն օրենքն ուժի մեջ է մտնում 2026 թվականի հունվարի 1-ից: Առաջարկությունը պայմանավորված է այն հանգամանքով, որ ներկայումս ուսումնական հաստատությունների հաշվետվությունների ուսումնասիրությունը և վերլուծությունը վերապահված է ոլորտի քաղաքականությունը մշակող մարմնին, և տեսչական մարմնին գործառույթի սահուն փոխանցումը ապահովելու համար անհրաժեշտ է անցումային շրջան, հետևաբար Նախագծով սահմանվում է անցումային դրույթ, որ ուսումնական հաստատությունների կողմից հաշվետվությունները տեսչական մարմին ներկայացվելու վերաբերյալ կարգավորումը գործելու է 2026 թվականի հունվարի 1-ից:	Ընդունվել է	Ընդունվել է
-----	-------------------	--	--	-------------	-------------